

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

חג שמחה!

סמרטפון רק עם ואצאפ!

אפשר!! וכדאי!!

מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129

זולפון

אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
רח' פינס 9 ירושלים | zolphone.co.il

להצלחת בננו היקר דוד בן אביגיל בתורה, בחסידות וביראת שמים

6 למצוא את עצמי עם דוד המלך מיכי יוספי

10 זה היה הרגע שבו קיבלתי תורה

30 איך אתה יכול להיות כזה פנאט? אני כועס עליך! התוועדות

12 המשפט של סבא הצעה לכוונה בתפילה

16 רות. בעז. וברכתו של הצלם הדסה סאסי

שמייח פתוחים

הרב דוד דודקביץ
בראיון חג
על הקשר הנרקם
בין הציבור התורני
לאומי והציבור
החסידים

זמני השבת
KENNEDY

כניסה יציאה		
20:25	19:07	י-ם
20:28	19:23	ת"א
20:30	19:16	חיפה

הקומקום הבריאותי לשבת!

KENNEDY.CO.IL | 03-9537790

פרטים בעמוד 18

רצית לתרום! לא הצלחת? לא הספקת?
זה הזמן! המספר החדש שלנו! 072-2792086

דגן בוטיק

מגורי יוקרה באפרת

לבחירתכם: מגוון דירות 5 חד'

יזם: **דיסי**
בנייה והשקעה

שיווק: **באמונה**
בונים אדם קבילים

לפרטים: 052-6070199 • 1700-500-555

יום שלישי ה' בסיון (10 ביולי)
יום פתוח!

לצמוח אישית להתפתח מקצועית

לימודי פסיכולוגיה מתוך התורה

נפתחה ההרשמה למחזור ה-13!

התנסות
מעשית

כלים מקצועיים
ופרקטיים

ידע תיאורטי
מעמיק

קבוצות קטנות
וליווי אישי

לפרטים ולהרשמה: 050-868-4119 | 073-2160467

תורת החיים

גוף"ס לפדגוגיה אישית ולפסיכולוגיה

מסלולים נפרדים
לגברים ולנשים

מוכר לגמול
השתלמות
ושבתון

תואר ראשון
שילוב עם

הכשרת
מטפלים

העצמה
אישית

עקבו
אחרינו!

פועל בחסות:

האוניברסיטה הפתוחה

מערך לימודי החוץ

תש"מ תשע"ט

שבי חברון מאז ולתמיד

מחזיקים תורה ומחזקים את עיר האבות
היו שותפים בבנייה ובהרחבת הישיבה
ב'בית רומנו' בחברון

ימי ההתרמה: רביעי וחמישי ט"ז - י"ז סיוון (19-20.6)
כל תרומה תוכפל על ידי ידידי הישיבה בארץ ובחו"ל!

מרחיבים את ישיבת שבי חברון ומנציחים את תלמידנו איל יפרח הי"ד
שנחטף ונרצח בט"ו סיוון תשע"ד בידי בני עוולה

גל אורן לנדברט

לפרטים נוספים:

טל': 1-800-400-140 | charidy@shaveihevron.org | פייסבוק | חפשו אותנו בפייסבוק 'שבי חברון'

למנוח אוק התזורה משיבת נפש

תוכנית תלת שנתית

לימודי בוקר או ערב
שני בוקר | 9:30-14:15
רביעי ערב | 16:30-21:15

יחס אישי

קבוצות מגובשות
אווירה משפחתית
פגישות אישיות עם המרצים

יצירת קשר

מוריה 052-6980522
machonmeshivatnefesh@gmail.com
או יו ישראל רח' קרן היסוד 22 ירושלים

משיבת נפש - הכשרה למכוונות רוחניות

ד"ר סטודיו לעיצוב

**במכון משיבת נפש לומדים
תורת הנפש היהודית
ובניית כלים מעשיים
מתוך התורה עצמה**

התורות והכלים נלמדים בגישה ייחודית
שפותחה על ידי ר' הראל חצרוני
בהכוונתו של הרב דניאל סטבסקי שליט"א
מתוך מבט מעמיק וניסיון רב
בהבנה ובהכוונת נפשות ישראל

התוכנית מתאימה למטפלות,
נשים שרוצות לעסוק בהכוונה
ונשים שרוצות לקבל כלים להעצמה עצמית.

להתחדש בהילולת הבעש"ט

אלומת אור
על תורתו המופלאה
של מורנו הבעש"ט,
במהדורה חדשה,
מדויקת ומבוארת

**מבצע
מיוחד**

לקראת הילולת
הבעש"ט
בחג השבועות

מעיינות
בית הוצאה לאור לספרות חסידיית

'כתר שם טוב' מכנס את תורתו של הבעש"ט, והוא אחד מספרי החסידות הראשונים שנדפסו. במהדורה חדשה זו מוגש ביאור מלא ומקיף לדברי הבעש"ט, המשולב בתוך הלשון המקורי, ומאיר את כוונת הדברים.

הלומד יכול להיעזר גם בהערות השוליים, שבהם מוגשים מראי-מקומות וצייונים רבים לדברי חז"ל ולספרי החסידות, עם הרחבת הביאור בעת הצורך. המדור 'מקורות ושינויי נוסחאות' מציג השוואות לספרי תלמידי הבעש"ט, שלעתים נוספו בהם דברים מאת תלמידיו הקדושים, מחברי הספרים. כך אפשר להבחין בין גוף דברי הבעש"ט ובין הוספות תלמידיו.

להשיג ברשתות אור החיים, יפה נוף, קה"ת ובכל חנויות הספרים המובחרות
באתר www.ayeka.shop

כלאדם אומד את הליח הכנה, כלפוא קונה את
 היכולת לספר לה' כל מה שדובר עליו - אז הוא
 חווה מפגש מחודש עם עצמו. דוד המלך לוקח אותנו
 בדיוניות ומקרר אותנו אל עצמנו.

שיחת חברים

עם מיני יוספי

הזדמנות להתקרבות

"לדוד ולזרעו עד עולם".
 נראה לי שחז"ל הקדושים התייחסו לדמות של דוד המלך ככזאת שמדברת ומשפיעה על כל אחד מאתנו. בלי לשים לב, אנחנו מזכירים את השם "דוד" וזה מעניק לנו כוח. כשמזכירים שמות של צדיקים, הם משפיעים עלינו טובה וברכה. אנחנו מצפים כל העת למשיח בן דוד, ובזכות דוד - מתעוררים ומתרוממים.
 דוד המלך, הוא זה שמעורר אותנו לתשובה. יש משהו בדמות ובהיסטוריה של דוד המלך. למרות הכאבים והמשברים שהוא עבר בימי חייו, במקום לסגור את הלב ולהתייאש, הוא ראה בכל דרך הזדמנות להתקרבות לה' יתברך. פרקי התהלים הם לא רק שיר נפלא, אלא הם ביטוי של הכנה עמוקה - מה שלא מתרחש, גם אם זה גורם טלטלות רגשיות עזות, הכל מהווה מפתח להתקרבות.

למצוא את עצמי

רבי נחמן ממש"ך ואומר, שיש עוד תוספת עמוקה באמירת התהלים:
 "נמצא שעקר הוראת התשובה על ידי דוד המלך, ועקר התשובה של דוד המלך הוא ספר תהלים שאמרו בהתעוררות גדול מאד וברוח הקדש, עד שכל אחד ואחד כפי מה שהוא יכול למצוא את עצמו בתוך ספר תהלים".
 "למצוא את עצמו בתוך ספר תהלים" - אפשר לפרש בשתי דרכים. הראשונה - הזדהות עם דוד המלך. ההרגשה שהתיאורים שלו מספרים גם על חיינו. הדרך השנייה היא עניין אחר: "למצוא את עצמו" - הכוונה היא שהאדם יתקרב אל עצמיותו. בתוך התהלים, הוא יגלה מה הוא באמת. כשאדם לומד את השיח הכנה, כשהוא קונה את היכולת לספר לה' כל מה שעובר עליו - אז הוא חווה מפגש מחודש עם עצמו. דוד המלך לוקח אותנו בעדינות, ומקרר אותנו אל עצמנו. בזכות התהלים אנו מוצאים את העצמי שאבד אי שם בטרדות היום יום, ונגנו בלב הסגור.

לתהלים יש אמנם עוצמה כבר בעצם הקריאה, מכוח הסגולה, גם באמירה בלי כוונה. אבל צריך לזכור שיש עוד ממד. אם מנסים להרגיש את הרוח של דוד המלך, להרגיש את החוויה שלו ואת מה שהוא מתאר, לא כדי להגיד - הנה אני יודע מה אמר דוד המלך - אלא בשביל להבין את מה ששייך אליי בעצות ובמסרים, יכולים לזכות לדברים גדולים. אפשר אפילו לעשות מחברת 'תובנות מתהלים'. כדאי לנסות כל יום לשכת ולכתוב על איזו נקודה אחת ששמתי לב אליה תוך כדי קריאה בתהלים.

רבי נחמן, בהמשך התורה שם, מחזיר אותנו לקשר בין התהלים לשבועות:
 "ועקר הזדככות שנים עשר שבטי יה שהם מ"ט אותיות, שהם בחינות מ"ט שערי תשובה, הנה במצרים שהיא בחינת מצר הגרון, שהיא בחינת תשובה עלאה. ועל כן אחר שנזדככו שם במצרים וזכו לצאת משם ספרו מ"ט ימי הספירה שהם פגוד מ"ט שערי תשובה, שהם בחינת מ"ט אותיות הנ"ל. וכיום החמשים, אז יורד ה' על הר סיני" זה בחינת "ואשובה אליכם", בחינת התשובה של השם יתברך בעצמו כפכ"ל, בחינת שער החמשים כנ"ל".

מצר הגרון הוא החסימה של הדיבור הכנה והאמיתי. בספירת העומר יוצאים כל יום מעוד מצר, עד שבחג השבועות זוכים לגילוי ה'. חג שמח!

שלוש חברים! אתם יודעים שחג השבועות הוא ההילולא של דוד המלך. את דוד המלך אנחנו פוגשים בצורה הכי משמעותית דרך ספר תהלים. רבי נחמן אומר, שאמירת תהלים נחשבת בגדר התבודדות. כל מילה שאמרים בתהלים היא דיבור אמיתי שלנו, שאנחנו עצמנו מהללים את הקדוש ברוך הוא.

דוד המלך מלמד אותנו שכדי להלל את הקדוש ברוך הוא עלינו להכניס את השיח האישי שלנו בתפילה. ספר תהלים הוא למעשה הפרוטוקולים של ההתבודדות של דוד המלך. תהלים הוא ספר הדרכה איך להגיע לשיח כנה עם ה' יתברך, ודרכו לומדים איך לשתף את הקדוש ברוך הוא בהיכ"ל! מהזמנים של המועקה הכי קשה, עד לזמנים של השמחה הכי גדולה. להתפעל מן הבריאה, להלל ולנגן, גם לבד ואפילו בתזמורת - בתוף ומחול, במינים ועוגב, ובצלצלי שמע ותרועה. בתהלים אנחנו לומדים מהכנות של דוד המלך, ומקבלים את היכולת לבטא בעזרתה דיבורים של אמת, שיאירו את כל מה שעובר עלינו.

השם הנפוץ ביותר

מבין ספרי התנ"ך, תהלים הוא הנפוץ ביותר בעם ישראל. סידור התפילה מורכב ברובו מפרקי תהלים, וכולם נוהגים לומר תהלים בהזדמנויות שונות. מה יש שם - אצל דוד המלך - שנוגע בכלנו?

דוד המלך אוסף את כל טווח החוויות שעוברות על בני האדם, ומבטא אותן ברוח הקדוש. דרך תהלים, אנחנו לא רק משתפים ומקלים מהעומס הרגשי שלנו, אלא יוצרים התחברות עמוקה עם הקדוש ברוך הוא, ואפילו דרך מועקה וכאב. פרקי התהלים מעלים הכל לקשר עם הקדוש ברוך הוא.

מעלה נוספת של התהלים מאיר לנו רבי נחמן בליקוטי מוהר"ן (תניינא ע"ג). הוא מבאר שם שאמירת תהלים היא השער לעולם התשובה:

"ועל ידי אמירת תהלים, אפילו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה הוא מתעורר לעשות תשובה, וגם זוכה על ידי תהלים להגיע אל השער ואות השניך לו ולפתח השער. נמצא שזוכה על ידי תהלים לעשות תשובה".

כשאין התעוררות לתשובה ולא יודעים איך לעשות תשובה, ספר תהלים הוא התשובה. הרמח"ל הקדוש מרמז בספר שלו, מסילת ישרים, שבזמן קריאת התהלים צריך ממש להתבונן וללמוד מדוד המלך הדרכות בעבודת ה', איך לשוב אליו יתברך. לפי הרמח"ל, ספר תהלים הוא מעין יומן רוחני של דוד המלך, שדרכו הוא מלמד עצות איך להתקרב לה'. ביומנו, דוד המלך מספר איך הוא התעורר ומצא התחזקות. דוד המלך הוא הרי הסמל של התקווה בעם ישראל.

אם תעשו חשבון, תגלו שכל יום אנחנו מזכירים את דוד המלך לפחות עשרים פעם. אין עוד דמות בעם ישראל שאנחנו מזכירים כל כך הרבה. לא משה רבנו ולא האבות הקדושים. רק מפסוקי דזמרה - "מזמור שיר חנוכה הבית לדוד", "תהילה לדוד", "ויברך דוד", "ובשירי דוד עבדך", אחר כך בשתי ברכות בתפילת שמונה עשרה - "וכסא דוד עבדך", ו"את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח". הלאה - בנפילת אפים, ובקדושה דסדרא, בשיר של יום, ובחודש אלו - "לדוד ה' אורי וישעי". גם בברכת המזון - "על מלכות בית דוד משיחך",

מגילת רות של מעלה

המשמעות הרוחנית של סיפור המגילה
מכתבי גדולי החסידות

היום שמעורר את הגעגוע

מאמר אחרון בסדרה על סודה של השבת

הגיליון החדש של מעיינותך

להשיג בהיכלי הישיבות ובתי המדרש, או בדוא"ל: orvechayoot@gmail.com
 להצטרפות מנויים, ולתגובות: 072-279-2066

נגמר לכם הזמן

ההרשמה
המוקדמת
במחיר מוזל
תיסגר
במוצאי החג
בשעה 00:00
אל תחמיצו!

א' בתמוז תשע"ט (4.7) | גני התערוכה תל אביב | ביתן 10

לפרטים והרשמה חפשו ב-Google "בכל לבנה 8"
לרכישת דוכני מכירה ביום הכנס התקשרו לנעמי 052-4475814

בשיתוף: מנבי

אבני דרך

בחסות: NETSPARK

אהרן רזאן

אותו הר שנכפה עליהם היה חלול, ודרכו היה אפשר להביט בכל הרקיעים ובכל העולמות העליונים והמופלאים. מה שהם ראו מתחתית ההר, לא ייאמן!

קחו אותי עמה!

עמה! "גוועאלד!"

ה' פונה אלינו ומבקש שלא נשכח לקחת אותו איתנו, שנזכור אותו. משהו שם בניסוח כל-כך נוגע ללב. כביכול ה' אומר: אני יכול גם לבוא? אפשר להצטרף אליכם?

לא מזמן דיברתי עם חבר שישב גב אל גב איתי במדרשה במשך שנה שלמה, ועזב. היה לו קשה. אמרתי לו: "צריך למצוא את הנקודה שבה יש לך תענוג מהתורה. משהו שתוכל להחיות עצמך ממנה".

המדרש על הפסוק "ויתייצבו בתחתית ההר" מספר ש"כפה עליהם הר כגיגית". באופן ראשוני זה נשמע כמו כפייה אחת גדולה. אבל אחי, הרב יהודה, הראה לי פעם פירוש בתרגום יונתן שאומר משהו מדהים: אותו הר שנכפה עליהם היה חלול, ודרכו היה אפשר להביט בכל הרקיעים ובכל העולמות העליונים והמופלאים. מה שהם ראו מתחתית ההר, לא ייאמן! במילים פשוטות, רק מבחוץ היה נראה כאילו כפו עלינו הר, אבל מי שהיה בפנים... געוואלד מה שהוא ראה... איזה תענוג, איזה עולמות!

נאחל לנו ולכל עם ישראל לקראת מתן תורה שנזכה כולנו להרגיש את התענוג. ולזכור שגם ה' רוצה להצטרף אלינו בלימוד התורה. תעשו לו מקום.

שרולי קם בבוקר ויש פתק על המקרר: "אל תשכח לקנות כמה דברים: לבן, ירוק וגם אדום עם נקודות שחורות".

מה רוצים ממני, הוא חושב לעצמו, ומתקשר לאשתו שמסבירה: "התכוונתי שתקנה חלב, מלפפונים ואבטיח".

למחרת שוב רשימת קניות: "צהוב, ועגולות". שוב הוא לא מבין... מתקשר לאשתו והיא מסבירה: "תקנה גבינ"צ ותבנית ביצים".

אתם יודעים למה הכל ברמזים... כי יותר מהכל, היא אוהבת שהוא מתקשר אליה. היא רוצה את הקשר.

התורה שקיבלנו בסיני מלאה רמזים. במקום "לא לאכול בשר בחלב" כתוב "גדי בחלב אמו". במקום כל מלאכות שבת כתוב כמעט רק "לא תבערו אש". למה? ולמה המשניות לא תמיד מובנות? אתה לומד את הסוגיה בגמרא ואז מבין שחסר במשנה את העיקר. או שהיא רק דעת יחיד ולא נפסקת להלכה. התורה הכתובה היא קצת כמו הפתק הסתום, החידתי. כך הסביר לי פעם ר' שמואל. ולמה? כי הקדוש ברוך הוא רוצה שנתקשר... שנהיה בקשר.

זוהי התורה שבעל פה. מה שכל יהודי יכול לחדש.

מצאתי במדרש תנחומא משפט מרגש. אפילו הלחנתי אותו: "אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: התורה שלי, ונטלתם אותה. קחו אותי

בס"ד

גרעין תורני הרצל-יה

שליחות אמיתית, עשייה משמעותית.

סיוע במציאת דיור ותעסוקה | מילגת התאקלמות למשפחות חדשות | מילגת לימוד גבוהה לאברכים מוסדות חינוך טובים | קהילה חמה ומגובשת

לפרטים והצטרפות: שרה: 050-5583630 צחי: 052-6426832

גרעין תורני הרצליה

"דור יקום אחי..."

קרוב אליך

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברושטיין > עיצוב גרפי: אליעזר מרגליות
לפרסום, תגובות, יצירת קשר והצטרפות למנויי הפצה: 052-4061065 • info@qarov.org • קרוב אליך

4 כנס בית שאן עמק המעיינות לזכיון ואהבה

לעודר את האהבה

יום חמישי, ח' בתמוז תשע"ט | 11.7.19
מרכז עידן עמק המעיינות

מושב בוקר | מרכז עידן

09:00 התכנסות והרשמה

10:00

הרב דני סגל

תקשורת כמקום מפגש
ומילים כגשר

אורית לייזרסון

תנועה רחמית מודעת

הרב דב זינגר

איש ואישה תפילה ובריאה

הדס זיוסי קאן

שלושת המרכיבים
הנסתרים בקשר
התנסות בתרפיית המפגש

11:15 הפסקה

11:30

עופר בשן

איכות והיעוד הגברי

סמדר מילר: מכון קשובים

להיות קשובים במרחב האינטימי

איתי אשכנזי

המחויבות לחירות -
עבודה זוגית מתורת הסוד

הילה ואילן יפרח

מפגישות לסליחה

אורית לייזרסון

עמוד שדרת האור

12:45 הפסקה

13:00

ניסים לוי

להיות קשובים
במרחב האינטימי

ליטל דורצ'ין

ריקוד שורשי נשי
נשים חדשות צומחות
משורשים עתיקים

יהונתן ויסכה שומר

לפקוח עיניים חדשות
במפגש זוגי רב חושי

חניתה צרפתי

מחוללת השינוי בזוגיות -
תהליך ריפוי

14:15 הפסקת צהריים

מושב צהריים | אולם קימרון

15:00

עו"ד לינור אברג'יל • סיפורי חיי

אמיתי מגד

זוגיות כמרחב להתבגרות רגשית
מרכז עידן

עינת לב

שערי שמחה ועונג
מרכז עידן

16:30

18:00

מופע מלא
• חנן בן ארי •

• מופע זוגי •
סיון רהב מאיר
וידידיה מאיר

ראש העיר בית שאן **מר ז'קי לוי** /// ראש המועצה האזורית עמק המעיינות **מר יורם קרין**

להרשמה חפשו כנס בית שאן 4 בגוגל | לפרטים: שרה 054-2666104 נשים גברים מעורב

פרסום והפקה: **אשחר & more**

קבלת התורה שלי

מאחורי הסורגים

הרב יוני לביא

מרבני ברקאי ומרצה בארגון קהלים

זכיתי ללמוד כמה שנים בישיבה ולקבל תורה מתלמידי חכמים חשובים. אבל הפעם בה הבנתי באמת את הכוח של התורה הייתה דווקא בכלא.

בכלא ?! - אתם שואלים - מה יש לך לחפש במקום כזה ?

ובכן, אפשר להירגע, לא ביצעתי שום מעשה קרימינלי, ובכל זאת מדי פעם אני מגיע לכלא כדי להעביר שיעור לאסירים. מתברר שיש להם לא מעט זמן פנוי בשנים שהם מבלים מאחורי הסורגים, וכדי שינוצל באופן אפקטיבי השב"ס דואג להעסיק אותם בכל מיני משימות: עבודה במפעלים הבנויים בין חומות הכלא, השלמת לימודי תיכון, תכניות שיקום וגם... מדרשה תורנית. גיליתי שאסירים מאוד שמחים לכל ביקור של רב אורח מבחוץ וממש 'מתחננים' שתבוא שוב בהקדם.

אשתי, יש לציין, פחות שמחה מהמפגש הקרוב שלי עם עבריינים ורוצחים, ובכל זאת אני ממשיך להגיע מסיבה אחת: שיחה שהיתה לי עם מנהל הכלא. מדובר בקצין בכיר שתחת אחריותו נמצא אחד מבתי הסוהר הגדולים בישראל, והוא שיתף אותי בנתון נורא:

רוב האסירים שעוזבים את הכלא - חוזרים אליו מהר מאוד.

למה ?!

כי הם פשוט לא מצליחים להשתחרר ממעגל הפשע. מיד כשהם מסיימים לרצות את עונשם ויוצאים לחופשי, הם חוזרים לסורס ומשתלבים חזרה בעולם התחתון. הם שוב מבצעים פשעים, שוב נתפסים ונידונים למאסר וחוזר חלילה.

לכמה מבין האסירים זה קורה ?

תחזיקו חזק: לדברי מנהל הכלא כ-60% מביניהם לא מצליחים להינצל מהלפיתה האיומה של הפשע, וכל חייהם הם 'נכנסים' ו'יוצאים', ועל הדרך גורמים נזק עצום לעצמם ולחברה.

אלא שלכלל הזה יש יוצא דופן אחד. אסירים שכשהיו בכלא התחזקו מבחינה רוחנית וחזרו בתשובה. כשהם יוצאים, אמר מנהל הכלא, אני יודע שלא יחזרו. הדת היא היחידה שמצליחה באמת להציל אותם ממעגל הפשע. אם הייתי יכול, הוסיף בחיך הקצין גלוי הראש, הייתי מחייב את כל האסירים לחזור בתשובה. אין ספק שזה היה פותר הרבה מבעיות העבריינות של מדינת ישראל.

הרבה מדברים על הכוח המופלא של התורה לקרב את האדם לאלוקים, לתקן את מידותיו ולהביא אותו להשגות רוחניות. מתברר שזה לא הכל. התורה היא גם היחידה שמשוגלת לרדת לתהומות ולהושיט יד לנשמות אבודות ולמשוך אותן למעלה.

היו כאן לפני

הרב שאול יונתן ויינגורט

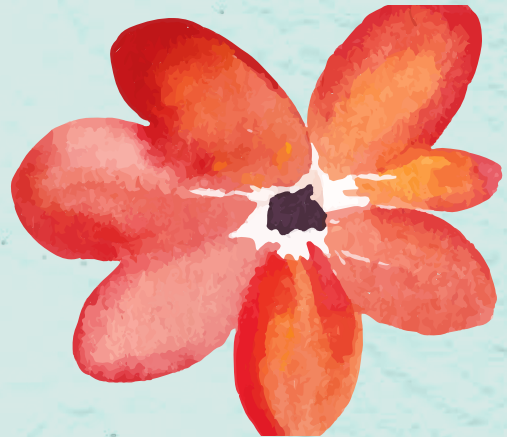
אבא-סב-כ"ב. אבא-סב-כ"ב. אבא-סב-כ"ב. את אהבת התורה ינקתי עם חלב האם ועם מוסר האב. שולחן השבת ובו דברי תורה. השאלה מה למדתי בבית הספר. השיעורים שאבא העביר בבית ובמקומות אחרים. האמא שדאגה תמיד שאוכל ללכת ללימודים. החברותא עם אבא לפני התפילה. התפילות התמידיות של אמא. זכיתי לגדול בבית שבו התורה היא עיקר החיים, וכל הדברים האחרים הם חשובים, אך לא עיקריים.

כאשר למדתי את לימודי הסמיכה לרבנות, לימד אותי הרב בוגרד זצ"ל שלימד גם את אבא שלי לקראת הסמיכה. הוא ציטט כמה פעמים את דברי הגמרא (בבא מציעא פה, א) "אמר רבי פרנך אמר רבי יוחנן: כל שהוא תלמיד חכם, ובנו תלמיד חכם, ובן בנו תלמיד חכם - שוב אין תורה פוסקת מזרעו לעולם, שנאמר (ישעיהו נט, כא) 'וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אֲתֶם אָמַר ה' רוחי אֲשֶׁר עֲלֶיךָ וְדַבְרִי אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי יִרְעַף וּמִפִּי יִרְעַף אֲמַר ה' מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם'. אמר ה' - אמר הקדוש ברוך הוא: אני ערב לך בדבר זה. מעתה ועד עולם - אמר רבי ירמיה: מכאן ואילך תורה מחזרת על אכסניא שלה".

יש מי שסבו תלמיד חכם, יש מי שאביו תלמיד חכם, ויש מי שמתחיל בעצמו - להיות תלמיד חכם. בכל מקרה - זו השקעה! אתה תהיה תלמיד חכם, ותגדל את בנך להיות תלמיד חכם, והוא יגדל את בנו להיות תלמיד חכם - מכאן ואילך ה' יקיים את הברית.

תלמידי חכמים אין להם מנוחה, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. עמל רב עומד לפתחנו, אבל בלי ספק אנו קולטים את הבסיס מההורים שלנו, וניתן גם להנחיל הלאה את הבסיס של אהבת התורה לילדים ולנכדים.

מעמד הר סיני שלי הוא מעמד של שרשרת הדורות: רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבך כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך. יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחרב... אבא שהעביר לי את התורה, והתורה שבעזרת ה' אעביר לילדים, ואעביר בעזרתו יתברך גם לנכדים.

בנינו ערבים בעדנו!

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ביקש:

"כשם שאמירת עשרת הדברות בפעם הראשונה היתה בנוכחות כל עם ישראל, אנשים נשים וטף, גם הקטני קטנים, כדאי להשתדל שבעת קריאת הפרשה הזאת בבית הכנסת, בזמן מתן תורה בכל שנה ושנה, יהיו נוכחים כל בני ישראל, גם הקטני קטנים ורת".

על פי מאמר רו"ל בפסיקתא דרב כהנא:

"אמר הקב"ה לישראל בני, הווי קוראין את הפרשה הזאת בכל שנה ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני הר סיני ומקבלין את התורה".

כשהרב צעק

הרב מיכאל ימר

ראש ישיבת ההסדר שעלבים

את ההבנה שהתורה היא תורת חיים, וכיצד יש לה מה להגיד בכל מצב ומצב בחיים שלנו, קיבלתי כשהלכתי לנחם את הרב אליהו גרוסברג וצ"ל שהיה רבי ומורי בישיבה התיכונית.

כתו של הרב גרוסברג נהרגה בפיצוץ קו 12 בבית וגן בירושלים, בשנת תשל"ח. כשעליתי במדרגות לביתו שאלתי את עצמי מה אומרים, מה מנחמים. לא היתה לי תשובה.

כנסתי פנימה ומצאתי שבמקום שאני אהיה המנחם, מורי ורבי הוא שבעצם אמר את הכל. "זה רצון ה'", הוא אמר, "ה' רוצה שאנחנו נעמוד בניסיון ונתרומם מהדבר הזה". אני זוכר שהוא צעק בחדר: "הקדוש ברוך הוא קוטף פירות, ואנחנו אלה שצריכים להבין את זה". דבריו היו עומק דברי הרב וולבה וצ"ל: "לא משנה מה עובר על האדם, השאלה היא איך אדם מפרש את מה שעובר עליו".

ומאז אותו אירוע נורא ומצער, הרב גרוסברג הלך לכל משפחה ומשפחה שפקד אותם אסון ודיבר איתם כיצד עליהם לפרש את מה שעובר עליהם, ועל כך שהקדוש ברוך הוא רוצה שהם יתרוממו מתוך האסון הפרטי שלהם.

פתאום ראיתי איך התורה נותנת כוח לאדם. אדם אחר היה נשבר לחלוטין, היה יורד מטה מטה. אבל התורה גרמה לרב גרוסברג לעלות מעלה מעלה, והיא גרמה לי, ולכל מי שהיה בסביבתו, להבין שיש מנהיג ומנהל לעולם. וגם אם אנחנו לא מבינים דברים מסוימים, אנחנו כן מבינים שהוא מנהיג את העולם.

אמנם אנחנו לא תמיד יודעים "למה", אבל אנחנו צריכים תמיד לשאול "למה". ר' אליהו שאל "למה" וענה לעצמו - כדי לרומם ולחזק אחרים. ומה למדתי הרבה, ובעיקר למדתי שהתורה מחברת בין אדם לבין בוראו ושהיא נותנת כוח לאדם.

לא נפלאות ולא רחוקה

רחל שירה אזרד

מייסדת 'שובי' - לימוד שבועי לנשים

הקפות שניות, ושורות שורות של רוקדים העמלים על התורה יומם ולילה, אוחזים בה ולא רוצים לעזוב. פני צדיק ירושלמי מסתובב בשכונה ויראתו ותמימותו על פניו. סבתא צדיקה שמתפללת מעומק לב. סיפורים על מסירות נפש של נשים ואימהות. כל אלה רגעים מרטיטים של קבלת תורה, ולא פחות יקר מהם הוא רגע קטן שאני יושבת בביתי ומחליטה שאני פשוט מתגעגעת אליה ורוצה אותה יותר.

בתוך ביתי או במסעותיי, מחפשת בה את האות שלי, ומוצאת אותה לפתע בקטע קצר של מסילת ישרים, שפתחתי, קראתי, ונפתח לי הלב. או ברגע של אור החיים הקדוש על הפרשה, ולרגע אחד אין ספק, ואין מקום אחר חוץ מהמרחב הזה, של התורה, והלב הומה.

רגעים של מפגש חי כזה, של הצלחה להנכיח בתוך היומיום הכי פשוט שלי, את כל הגובה והעומק. בין הרגע שאני מארגנת את הבית ואחריו לומדת וקוראת משהו, ופתאום הבית רווח והנפש שמחה. ואחד אינו דורך על השני. זה לא במקום. ממש לא. אינני רוצה ליצור נתק בין חיי כאישה ואם לבין הלימוד, אלו לא שני עולמות שאינם נפגשים. לא רוצה לברוח למקום אחר, הקודש והתורה הרי לא נמצאים מעבר לים, לא נפלאות ולא רחוקה, ומסתבר שאם כך, אז גם ממני, כאישה.

היא ממש כאן. בפי, בליבי. ביכולת לבחור לתת לה מקום של ממש. לא להנמיך או להקטין אותה, וגם לא תורה אדירה כמו של... אלא להיות קשובה לנתיבים שהיא יוצרת בתוך החיים שלי. עם הבעל והילדים, עם השכנות והמפגשים, הניסיונות והאתגרים. בעבודה המאומצת והמשמחת על הלימוד השבועי ב"שובי", שעוזר לי שוב ושוב לבחור ולהיזכר.

כן, אני רוצה את התורה חלק מהחיים שלי ממש. לא רק בשבועות. לא רק לרגעים. עץ חיים היא. אני רוצה אותה נוכחת בחיים שלי. ממש. מחלחלת באיטיות ומטפטפת את האור שלה לתוך החיים, כמים ששחקו אבנים, משנה אותי קצת ועוד קצת. מאירה את העולם קצת ועוד קצת. עד שהארץ והארציות תאיר את אור ה'. תאיר ארץ מכבודך.

ברגעים האלה, של המפגש הפשוט הזה, אני פוגשת אותה יותר מכל. היא כאן. לא נפלאות, לא רחוקה, היא מדברת אלי ממש. בשפה שמגיעה עד אלי. משמי השמים יש לה מה לומר לי. לי ממש. עם כל מי שאני, עם כל תפקידי, עם כל משימותיי.

תאיר ארץ.

תכלת
מרכז תורה לאנשי עמק
בית הרב רבי יצחק שמש

מדרשת תכלת צפת
בגטאות הרב שמואל והרבנית טובה אליהו

תורה נשית באווירה צפתית
לימודי תנ"ך והלכה, תורת הרב קוק, חסידות
ופנימיות התורה, חיבורי גוף ונפש - יוגה, טיול,
אמנות, ועוד. אווירה משפחתית, ליווי אישי.

אם תפץ לך לאיור גורה אגון לב פגוח
לניך אג אפניך וכוחוהך
להעמך פנימה בעבור ה' אגון חיבור לב
ולתהחדש בגורה שמה המאזכר לפאולה

מקום אגוע

בואי בשמחה

הודש אחרון למדע אלוהי
תכנית שנתית מלאה | תכנית אלול | חדש! תכנית שילוב שירות לאומי
לפרטים והרשמה: עדי אורה | 0546753575 | tchelet@tsfat.org.il | tsfat.org.il

שעיר

הצעה לכוונה במזמור צד'

יואל שפיץ

”אליהו, אני לא יודע מתי תיגמר המלחמה הזו, אני לא יודע מתי תיגמר הזוועה הזו, אני לא יודע כמה יהודים יישארו במקום הזה, וכמה עצים ביער הזה עוד יעמדו - אבל אני יודע שהמלחמה תיגמר יום אחד, ועץ אחד יישאר, ויהודי אחד יישאר - והוא יגמול לך על הרעות שאתה עושה כאן”

לאן העולם הולך?

את מנוחתי ואומר לי:

התקדמת עוד שבוע, יפה מאוד. אתה עדיין זוכר לאן הולכים? אל הגאולה. אתה יודע מה משמעות הדבר? שהעולם יהיה מתוקן, והצדק והמשפט ינצחו. אתה יודע מה זה אומר עליך? שגם לך חלק בגאולה ועליך להיות ראוי לה. ואתה יודע מה היא שבת? האירו ברקיו תבל ראתה ותחל הארץ. שבת היא ברק מן הגאולה המבויק רגע של אור לתוך מערכת שלפעמים קשה להתמצא בתוכה. ברק שמראה לי לרגע את הדרך, ברק שמשכנע אותי שכדאי להמשיך לפסוע, ברק שמזכיר ליושבי חושך מהו אור, ועד כמה מוצדק להתאמץ בשבילו.

גם הקדוש ברוך הוא "הולך"

וכאן מתרחש פלא, פלא שמופיע במזמורים הללו כמה פעמים. מסתבר שכאשר יוצאים לקראת הקדוש ברוך הוא - גם הוא בא לקראתנו:

הַרִים כְּדוֹנָג נְמֹסוּ מִלְפָּנָי ה', מִלְפָּנָי אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. הַגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צְדָקוֹ, וּרְאוּ כָּל הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ יִבְשׂוּ כָּל עַבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בְּאֱלִילִים הַשִּׁתְּחוּ לוֹ כָּל אֱלֹהִים. שְׁמַעַת וּתְשַׁמַּח צִיּוֹן וּתְגַלְגֵּל בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיהָ ה' כִּי אֲתָהּ ה' עֲלִינוּ עַל כָּל הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלִיתָ עַל כָּל אֱלֹהִים.

הדברים צריכים להיאמר בזהירות, למרות שהם פשוטים וידועים - יחד עם התהליך הנפשי הפנימי שאנו עוברים בקבלת שבת, קורה גם משהו בעולמות העליונים, הקדוש ברוך הוא מתגלה. מסתבר, שכפי שאנו מתגעגעים אליו, כפי שאנו משתדלים לפסוע עוד שבוע ועוד שבוע בדרך אל הגאולה, בדרך אל הישועה, גם ה' מקרב את האור אלינו. הקדוש ברוך הוא רוצה בנו, הוא יוצא לקראתנו ומשהו בעולמות העליונים מתחיל לקרות. אולי זהו לא דבר שצריך לכתוב במילים, אולי זהו דבר שראוי יותר ליודעי ח"ן מאשר לטור שבועי, אבל זהו דבר שצריך לכל הפחות לדעת אותו ולזכור אותו: בשבת יש התגלות הבאה מלמעלה - הרים בתוכנו יכולים לזוז, עמים בתוכנו יכולים להשתכנע, אלילים בתוכנו יכולים להתכופף - השאלה היא האם אנו רוצים שהם יזוזו והאם יש לנו עיניים המבקשות לראות אור.

לצחצח את הכפתורים

אֶהְיֶה ה' שְׁנָאוֹ רַע, שְׁמַר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רָשָׁעִים יְצִילֵם. אֹרֶז לְצַדִּיק וְלִישְׂרֵי לֵב שְׁמַחָה, שְׁמַחוּ צַדִּיקִים בַּה' - וְהוֹדוּ לְזִכֹּר קְדָשׁוֹ.

כל אחד מכיר את התחושה של ערב פסח, רגעים בהם הבית מבהיק מניקיון, רגעים בהם כל לכלוך הופך לבלתי נסבל ופתאום יש חשק שהכול יראה 'פרפקט'. נדמה לי שזו התחושה שהפסוקים הללו מנסים להעביר לנו:

אנו עומדים על סף הקודש, הלכנו לקראת הקדוש ברוך הוא וגם הוא הלך לקראתנו, ברקיו האירו את התבל והכל נראה מואר. כעת, כאשר ההיכל מואר מכבודו, אנו רואים כל "לכלוך" קטן שנשאר תקוע בלב, כל נטייה טיפשית וחסרונן מיותר. כעת, כאשר ההיכל מואר מכבודו, יש לנו פתאום חשק פשוט להיפטר מכל הלכלוכים הללו, ולקפוץ אל השבת. אז בואו ננקה את הלב עוד קצת, בואו "נצחצח את הכפתורים" (כדברי הרבי הרי"צ) וניכנס אל הקודש.

ובעצם... אולי עוד הכנה אחת ראויה כאן: עכשיו, כשהלב נקי, נקבל קבלות טובות שיהיו בבחינת "אור זרוע", אור קטן הזורע בלב טהור, כזה שבוודאי ילבלב ויפרח בהמשך הדרך.

שבת שלום.

מרכז שטיינזלץ
למד את עמי
מסודת הרב עזין אבן ישראל שטיינזלץ

אחת השאלות האנושיות הבסיסיות היא 'מה יקרה בסוף?'. השאלה הזו נשמעת אולי שולית כשמציגים זאת כך, אבל אם מעמיקים בה, מגלים שהיא משפיעה עלינו - בני האדם - באופן דרמטי. אין זה מקרי שכמעט כל הדתות, כמו גם תנועות חילוניות שונות, מתחילות לפרוס את 'מצע הפעולה' שלהן דווקא מחזון הגאולה שלהן, מן הצפי כיצד הכל יסתיים. אם הכל יסתיים רע יש לך משמעות מוסרית אחת, ואילו אם הכל יסתיים טוב יש לך משמעות מוסרית אחרת.

סבא שלי היה אסיר של הנאצים במחנה עבודה. אפשר רק לדמיין כמה קשה היה להתקיים שם, כמה מוות הוא ראה סביבו ואיך הייאוש והשחור עטף את הכל. במחנה היה 'קאפו', כלומר יהודי שמונה על ידי הנאצים להיות אחראי על חבריו. סבא הכיר את הקאפו הזה מן העיירה וכיוון שכך, הוא סייע לסבא שלי להתקיים בתנאים הקשים. יום אחד, בתור לאוכל, סבא ראה שהקאפו הזה מכה את אחד היהודים מכות מוות. בלי לחשוב פעמיים סבא תפס לו את היד, כינה אותו "רשע" ואמר לו שמאדם כמוהו הוא לא רוצה יותר שום טובה - ברור שפעולה כזו הייתה יכולה להמיט עליו אסון. הקאפו הפסיק להכות את היהודי, פנה אל סבא ואמר לו: "שרגא, כאן זה לא בנדין (העיירה ממנה הם באו), כאן אתה אסיר ואני מחליט, ואם אני רוצה - מחור אתה מת". המילים שסבא ענה לו חרוטות בי לעומק:

"אליהו (זה שמו של הקאפו), אני לא יודע מתי תיגמר המלחמה הזו, אני לא יודע מתי תיגמר הזוועה הזו, אני לא יודע כמה יהודים יישארו במקום הזה, וכמה עצים ביער הזה עוד יעמדו - אבל אני יודע שהמלחמה תיגמר יום אחד, ועץ אחד יישאר, ויהודי אחד יישאר - והוא יגמול לך על הרעות שאתה עושה כאן".

בוודאי שזהו סיפור קיצוני, ובוודאי שאין בכוחנו לשפוט את מה שקרה שם. מה שתפס אותי בסיפור הזה הוא הכוח של האמונה בטוב לשמור על המוסריות של אנשים - גם בתנאים הקיצוניים ביותר. במילים אחרות - הטוב ינצח, ולכן אשאר צמוד אליו, גם אם אני באופן אישי אפסיד. הרב שטיינזלץ אמר לנו פעם שזוהו הסוד של האמונה במשיח, זהו הסוד העמוק של ברכת 'מחיה המתים' שפותחת את התפילה. הידיעה שההיסטוריה תיגמר בגאולה, נותנת לנו אוויר לנשימה אל מול האתגרים השונים הנקרים בדרךנו. נדמה לי שאנו היהודים שואבים מהידיעה הזו את החוצפה לא להתפשר על משהו שהוא לא מוסרי, לא להתפשר על משהו שהוא חצי-חצי, ולדחוף את המציאות לקראת שלמות, לקראת התעלות.

לאן אני הולך?

כעת אנו עומדים בסופו של השבוע, לכאורה, מעמד הרבה פחות דרמטי מאשר סופו של העולם. ובכל זאת, מקובלי צפת ששיבצו את מזמורי התהלים ל'קבלת שבת', לא ראו את הדברים כך. לדעתם - אלו רגעים מאוד דרמטיים:

ה' מִלֶּךְ תִּגַּל הָאָרֶץ יִשְׁמְחוּ אֵיִם רַבִּים, עֲנָן וְעַרְפֶּל סָבִיבוּ, צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מִכּוֹן כְּסָאוֹ. אֵשׁ לְפָנָיו תִּלָּךְ, וּתְלַהֵט סָבִיב צִרְיוֹ.

דווקא בסוף השבוע, כאשר הכוחות נגמרים ואנחנו כבני אנוש רוצים להניח קצת את הראש, ולא לחשוב יותר מדי - שיבצו מקובלי צפת מזמור שמאיר לנו הבזק מן הסוף האחרון, מן התכלית השלמה. השיבוך של מזמור כזה ב'סוף השבוע', נועד לתת את אותה התחושה שיש למטפס הרים כאשר הוא מגלה שהפסגה אליה הגיע היא רק אחת מתוך שרשרת פסגות ההולכות ונישאות מעלה מעלה. המזמור מדגיש את 'הארת התכלית' שיש בשבת, הארה שמונעת מהאדם 'להניח את הראש' במובן הנמוך של הביטוי. באופן אישי אני מרגיש כי בכל פעם המזמור הזה כאילו 'תופס אותי בשערות' ומכריח אותי להביט למעלה, לא מאפשר להתרכז כרגע בקטנות - מטריד

לעילוי נשמת אמי מורתי שושנה בת רבקה - שהתפילה הייתה לה בית.

היא ונתן תורה אלה
 פקדתי עליהם לברואם
 וציווהו עליו!

צורבים קטנים

העניקו לילדכם חווית לימוד מהנה ואיכותית!

מכון צורבא מרבנן בראשות הרב בן ציון אלגאזי, מרחיב את מהפיכת ההלכה. בואו לחשוף את ילדכם להיכרות חוויתית בלימוד 'הלכה למעשה' בצורה נגישה וצבעונית, כמו שילדים אוהבים.

פתחו שיעור צורבא לילדים
 אצלכם בקהילה!

1-700-500-777

גל אורן לדור BSD

- מתחילים בקטן ממשיכים בגדול
- איורי קומיקס בשפה קלילה
- לימוד בקבוצות

פרשת נשא | שלום בין הבריות

ברוח זו כותב גם אברבנאל, בפירושו למסכת אבות 'נחלת אבות', כי ה' נקרא שלום מפני שהוא הניח כל דבר בעולם במקום ההולם את מהותו ואת אופיו; כשכל דבר בא על מקומו, זהו שלום.

שורשי תפיסה זו של מהות השלום נמצאים בפרק א בספר בראשית. אלוקים יוצר סדר מתוך התוהו ובוהו, ובורא עולם שלכל עצם ולכל צורת-חיים יש בו מקום משלו. השלום מתקיים כאשר כל רכיב במערכת מוכר כחלק חיוני במכלול, ואין בין החלקים שום חיכוך. והנה, כל רכיביה של פרשת נשא קשורים לכינון שלום במובן זה של המילה.

הבולט מכולם הוא דין הסוטה. פרט אחד בדין זה הדהים את חכמינו: הליך הברירה הטקסי של טענת הבעל נגד אשתו כולל מחיקה של שם ה', דבר אסור תכלית איסור בכל הקשר אחר. הכוהן המבצע את הטקס משמיע אֶלֶה הכוללת את שם ה', כותב אותה על קלף, ואז מגרד את הכתב אל תוך מים שהוכנו לשם כך. חז"ל למדו מכך שהקב"ה מוכן למחול על כבודו, להרשות לשמו להימחות, "כדי להשכיך שלום בין איש לאשתו" שכן בזכות ההליך הזה מנוקה האישה מחשדות שווא. אף שההליך בוטל בידי רבן יוחנן בן זכאי אחרי חורבן בית שני, המצווה בתורה נותרת כתזכורת על חשיבותו הרבה של שלום-הבית בסולם הערכים היהודי.

אשר לחטיבה הפותחת את הפרשה, העוסקת בתפקידי משפחות גרשון ומררי בנשיאת המשכן: כאן בולטת העובדה שקו החיתוך בין פרשת במדבר לבין פרשת נשא מחלק בין שלוש משפחות הלויים: הקטע העוסק במשימותיהם של בני קהת עדיין שייך לפרשת במדבר, ואילו הקטעים על אודות משפחות בני גרשון ומררי נמצאים כבר בפרשת נשא. היה בתפקידי משפחות הלויים כבוד, ונראה כי בני גרשון ומררי היו שבעי רצון מהכבוד שנחלו, דבר ההולם את פרשתנו – אך בני קהת לא; כי אכן, ממשפחת קהת יצא קורח שמרד נגד משה ואהרן.

הוא הדין כאשר לפירוט החזרתי של קורבנות הנשיאים. זו דרך דרמטית להבליט את היותם של כל שנים-עשר השבטים חשובים בעיני התורה במידה שווה. כאשר אנשים מרגישים מקופחים, וסבורים שלא זכו בתפקידים ובהכרה המגיעים להם, הם עלולים לעשות מעשים הרסניים. בהדגישה את שוויון החשיבות בין נשיאי כל השבטים שבה התורה ומזכירה לנו כמה חשוב לשמור על ההרמוניה הלאומית באמצעות מתן כבוד שווה לכולם.

דין הנזיר הוא אולי המעניין מכולם. ביהדות שורר מתח פנימי בין הכבוד השווה שיש לכולם בעיני ה' והמאמץ להבליטו לבין קיומה של אליטה דתית בדמות שבט לוי בכלל והכוהנים בפרט. נראה כי דין הנזיר נועד לפתוח בפני מי שאינם כוהנים מסלול קדושה מיוחד, הדומה לזה של הכוהנים אך אינו זהה לו. יש אליטה דתית – אך הדלת אליה פתוחה לכול. זו דרך למנוע היווצרות משקעים הרסניים של טינה אצל אנשים המרגישים שהם מודרים מלידתם מאפשרויות חברתיות ודתיות מסוימות בקהילה.

אם נכונים דבריי, נושא אחד מלכד את המצוות והסיפורים בפרשה זו: המאמץ המיוחד הנדרש לשימור ולשיקום של שלום בין הבריות. קל לחבל בשלום וקשה מאוד לתקן. הפרשות הבאות בספר במדבר הן, במידה רבה, סדרה של וריאציות על נושא המריבות הפנימיות. ובעצם, גם ההיסטוריה היהודית בכללותה היא כזו.

פרשת נשא קוראת לנו לצאת מגדרנו כדי להשכיך שלום בין בני זוג, בין מנהיגים בקהילה, ובקרב אנשים מן השורה השואפים להשגת קדושה מעבר למידה הרגילה.

אין זה מקרה, אם כן, שברכת הכוהנים שבלב פרשתנו – וכמוהו רובן המכריע של התפילות, כגון תפילת העמידה – נחתמת בתפילה לשלום. השלום, אמרו חז"ל, הוא אחד השמות של הקב"ה בכבודו ובעצמו; והרמב"ם כתב שהתורה כולה ניתנה כדי להשכיך שלום בעולם. הפרשה שלנו היא סדרה של שיעורים מעשיים המלמדים איך להבטיח, במידת האפשר, שכל אדם ירגיש שמכירים בו ומכבדים אותו, ושיש דרך לפוגג ולמחוק חשדות שווא המוטחים בו. למען השלום הזה עלינו לעבוד – ולהתפלל.

פרשת נשא נראית במבט ראשון כאוסף הטרוגני של עניינים שאין ביניהם שום קשר. היא פותחת בפירוט מניינם ובניינם של בני משפחות גרשון ומררי משבט לוי, ובתיאור מטלותיהם במשא המשכן בעת מסע. משם היא פונה לשני דינים קצרים בענייני הוצאת טמא מחוץ למחנה ובענייני מעילה בקודש ועונשה. אריאז בא דין הסוטה, האישה שבעלה חושד שזנתה תחתיו. אחריו – דיני הנזיר, האיש שהתחייב לתקופה קבועה של מגבלות קדושה מיוחדות, ביניהן התנזרות מהיין ופרי הגפן, מתספורת, ומהיטמאות למתים. כאן מגיעה, לכאורה שוב בלי קשר, ברכת הכוהנים. אחריה, בחזרתיות בלתי מוסברת, מגיע פירוט המנחות שנשיאי כל אחד מהשבטים הביאו בחנוכת המשכן – תריסר חזרות על אותה פסקה כמעט, שכן המנחות היו זהות.

התשובה לשאלות מסוג זה בתורה, ובספר במדבר במיוחד, קשורה בדרך כלל לקשר העמוק שיש בתורה בין סיפור לבין מצווה. המצווה היא לעיתים תיקון לכשל שנחשף בסיפור.

אצלנו, תחילתה של התשובה טמונה במילה האחרונה בברכת הכוהנים: "שלום". רבי יצחק עראמה, הפרשן הספרדי בן המאה ה-15, מסביר באריכות בספרו "עקדת יצחק" כי "שלום" אין פירושו רק היעדר מלחמה ומריבה. שלום פירושו שלמות, מושלמות, פעולה הרמונית של מערכת מורכבת, רבגונית משולבת, מצב שבו כל דבר נמצא במקומו הנכון ומתיישב עם חוקי הטבע וחוקי המוסר המושלים בעולם: "השלום הוא טוב משותף הכרחי בין האישים הצריכים חיבור ודיבור... כי על כן נקרא ה' שלום: שהשלום שלו, כי הוא יתברך הקושר העולמות כולן ומקיימן על צורתן ומצבן בצביונן ובקומתן".

בית מדרש
לחובבי תורה
מדרש
לתורה • לחינוך • להתחדשות

”הרבנות,
זה הכח הרוחני
הגדול,
הכח החשוב
אשר יצר תמיד
את דעת הקהל
בישראל”
(הראי"ה קוק)

בית מדרש לרבנות הקהילה

הכשרת רבנים לקהילות בארץ ובח"ל

בית המדרש פותח
מחזור לימודים חדש בשנה הבאה
ומזמין אותך להצטרף לחבורה לומדת ומפרה
השואפת להיבנות לרבנות קהילתית
מתוך חיבור לעם ישראל ולאתגרי השעה

לימודי הלכה מעמיקים, תוך מפגש עם שאלות
הלכתיות ופסיקה מעשית של רבני קהילות

לימוד שיטתי בתנ"ך ובאמונה בהתייחסות לאקטואליה
ולאתגרי זמננו

הכשרות והעשרות מקצועיות במגוון התחומים בהם
עוסק ופועל רב קהילה

מפגש ושימוש רבנים מכהנים

מלגה גבוהה למתאימים | מגורים במקום

פרטים והרשמה:
בית מדרש מר"ץ | 02-5339102 | הרב דני | 052-6071300 | הרב עוז | 058-5343811

למקומות...
היכון
ובשעה טובה

1000 משפחות
יוצאות לדרך!

בהצלחה

אשדוד

ברכת הצלחה
1000

המשפחות - הורים וילדים

שישתתפו בחוויה המשפחתית
ויתמודדו בשלב הארצי
שיחל באיסרו חג שבועות
בחיזון העולמי הראשון של
התלמוד הישראלי!

פרס
לכל
משתתף
מתנת חברת
מגה ספורט

03-9250225 | טל' | www.talmudisraeli.co.il

יש תואר של מכללה

ויש תואר של

המכללה

הזמן שלך יקר?

אז למה לנסוע למכללה אם אפשר לגור במכללה?

חדש ובלעדי! מעונות חנים
למצטרפות ללימודי תואר ראשון

מכללה ירושלים, בית של מצוינות אקדמית
באווירה תורנית, מזמינה אותך להצטרף
ללימודי תואר ראשון עם מיטב המרצים,
וליהנות ממגורים חנים* במכללה.

✓ תנאי מגורים נוחים ✓ אווירה חמה וביתית
✓ היסכון בדמי שכירות
חדש: ייעוץ לענייני מלגות!

UP-HOFFER

בואי ליום פתוח

יום ראשון, כ' בסיון תשע"ט (23.6.19)

בשעה 9:00

במכללה, רח' ברוך דובדבני 36 ירושלים
(קו 21 בתחבורה ציבורית)

50% הנחה בדמי רישום למשלמות ביום הפתוח

מסלולי הלימוד: מתמטיקה (שילוב מדעי המחשב) | אנגלית | מדעי הטבע
תנ"ך ומחשבת ישראל | גיל הרך | חינוך מיוחד | מוסיקה | משאבי למידה
אשכול ייעוץ | תוכנית רג"ב מצוינות להוראה

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

תואר ראשון (B.Ed.) | תואר שני (M.Ed.) | לימודי המשך | תוכנית רמי"ם | ביה"ס להשתלמויות

לפרטים ולהרשמה:

rishum-jer@michlalah.edu | 02-6750724/918

*מעונות חנים מיועדים לסטודנטיות שנה א', ל-100 הנרשמות הראשונות

MORANSASI@GMAIL.COM | הדסה סאסי

ברוכה את לה, בתי

כך, יבוא אליך אדם אחר, שיכול להיות לך זר לחלוטין ויאמר: "תשמע, אולי אתה מרגיש שקוף, אולי את חושבת שאת לא נראית, או חלילה - שמעשייך לא נחשבים. אבל תדעי שיש מי שרואה אותם, ואני מברך אותך שהקדוש ברוך הוא ישלח לך על כך תמורה מלאה?"

בפעם הראשונה שבה בועז פונה אל רות, הרבה לפני שעולה על הפרק השאלה אם הם יינשאו, הוא דורש אחריה ואז, בעדינות ובאדיבות, מבקש ממנה: "הלא שמעת בתי? אל תלכי ללקט פסדה אחר. שמעתי על כל קורותייך, ועל כך, ישלם ה' פעלך ותהי משפרתך שלמה מעם ה'". נכון, בועז לא התכוון להרבה. הוא לא נותן לה עושר או טבעת ואפילו לא מבטיח לה שהכל יהיה בסדר, אבל הוא מכיר בה, בקשיים שלה, בהקרבות שעשתה. הוא אמר לה כמה מילים טובות ובצע עבורה חתיכת לחם.

ולמעשה שלו היתה חשיבות כל כך גדולה ומכרעת, שלא רק שהוא הצליח לנחם את רות ולגרום לה לחוש שהיא מוצאת סוף כל סוף חן בעיני מישהו אחר, אלא שכשנעמי, חמותה, שומעת ממנה על מה שקרה, היא מברכת אותו בחזרה: "ברוך הוא לה", והמדרש מביא בפירוש מדהים שרק בזכות אותה ברכה, בעוז, שהיה בן שמונים שנה ולא נפקד, פיון שהתפללה עליה אותה צדקת מיד נפקד.

בכל יום אברכה ואהלה שמך לעולם ועד

יש פסוק בתהלים שבו דוד המלך כותב שדברי התורה הם כדבש לפיו. הרבה עסקנו כאן בברכות, במעלת האכפתיות ובכך שהמברך מתברך, אבל יש מדרש שלקרוא אותו מרגיש לי בכל פעם, ממש, כמו לנגוס בבונבוניירה מתוקה:

בחצות הלילה, נכנסת רות לגורן ונשכבת למרגלותיו של בועז. שעה נוגע בו קלות והוא מתעורר בבהלה, היא יפה וחסודה והוא אפילו זכה כבר לחזות במידותיה הטובות ובצניעותה. זה רגע קשה מאוד עבורו, ועדיין - במקום לגרש אותה או לכעוס, הוא שולט ברוחו וכדרכו, מברך אותה: "ברוכה את לה בתי". והמדרש, המתוק, מביא שאך ורק בזכות אותה הברכה של בועז, באישון הלילה בגורן, רות שבת ארבעים שנה היתה ולא נפקדה, פיון שהתפלל עליה אותו צדיק, נפקדה.

משושלת של אנשים שמברכים זה את זה בשם ה', נולד דוד המלך. הברכות, האכפתיות, הצורך להודות לה ולהלל אותו בתשבחות זורמים אצלו ביד. ג.א. גם כשלא פשוט לו, גם כשבניו מרעים לו, גם כשהוא נרדף ואפילו במשך השנים שבהן רוח הקודש סרה מעליו כשהוא נחשד שחטא - הוא תמיד מסתכל במעשה אומנותו של הקב"ה - בשמים, בלבנה ובכוכבים ומדי לילה, משבח ומרומם ומשורר להקדוש ברוך הוא: "חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך" למה בחצות? כי זה היה הרגע שבו סבא בירך את סבתא. ומשום שבזכות הרגע הזה הוא נולד, ראוי להודות עליו תמיד.

בעיניי, זו הצוואה שאיתה משאיר אותנו דוד המלך, בערב השבועות שבו נולד ונפטר, עם ספר התהלים, עם אינספור פסוקים של הודיה על הטוב שהיה והטוב שעתידי בעזרת ה' להגיע. ועם השיעור שכל מעשה טוב שלנו - קטן ככל שיהיה, כל מילת עידוד לאחר, או ברכה בשם ה', יכולים להפוך עולמות בשמים; וכל ברכה או מעשה שאדם אחר משקיע בנו, ראוי שנברך אותו עליהם ונשיב, בחיך, "אמן".

בשבוע שעבר בשעה טובה ומוצלחת זכיתי לחתן אחות נוספת, האחורונה מלבדי מבין כל הבנות בבית. בסוף האירוע, רגע לפני שקיפלו את כל הציוד, פנה אלי אחד הצלמים באירוע ברצינות שעמדה בניגוד גמור לרוח הברדחנות שאפפה אותו מתחילת הערב, ובשעה שסידר את משקפי הראיה האופנתיות עם המסגרת השקופה וליטף קלות את זקנו הקצרצר, אמר - "אני מברך אותך שבשנה הבאה את מתחנת. ואל תקלי ראש בברכות שלי, כן? כי הברכות שלי מתקיימות".

יש הרבה מה לומר על הברכות, שהרי הרבה מברכים אותנו. באירועים משפחתיים, במפגשים אקראיים, ואפילו באוטובוס, ככדרך אגב: "בקרוב אצלך", "שיהיה כמזל טוב", "לשנה הבאה בשמחה שלך, ואם אפשר, שתהיה בירושלים הבנויה". אבל דווקא הפעם, אל מול הצלם גלוי הראש, האמנתי לברכה שלו ועניתי "אמן" מעומק הלב. ואז גם הרהבתי עזו וביקשתי בחיך שיברך אותי שעד לשנה הבאה יגיע שפע אפילו גדול יותר. כי זה נפלא כשהמשפחה או החברים מברכים אותך, אבל זה משהו אחר לחלוטין כשאדם מבחוץ, אחד שאין לו אינטרס, או היכרות ממשית איתך, מבחיך בחיסרון שלך ואל מולו חש צורך לעצור ולהרעיף עליך ברכות.

וכלם יעשו לנו כבוד

את ימי העומר פתחנו בתלמידי רבי עקיבא שלא נוהגים כבוד זה בזה. הם תלמידי חכמים עצומים, אנשים קדושים מאוד, אבל דווקא ביחסים הבינאישיים יש אצלם חיסרון גדול, חוסר יכולת מסוים לראות את האחר. ובסוף הספירה מגיעה מגילת רות ונדמה שכל כולה הוא שיעור הפוך, על איך לחלוק כבוד. לא רק לראות את האחר, אלא לשים לב לכאב שלו ולזקוף שוב את ראשו, לא מתוך מניע נסתר, אלא מרצון כנה שאותו החיסרון - יתמלא.

נעמי מנסה לשכנע את כלותיה ללכת מעמה, אין לה בני נוספים עבורן או כסף לתת להן לדרך, אבל יש לה עין טובה ורצון להיטיב איתן ואת כל אלו היא מגלמת בברכה: "לִכְנֵה שְׂבָנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּה", היא אומרת ומוסיפה - "יעש ה' עִמָּכֶם חֶסֶד... יִתֵּן ה' לָכֶם וּמִצָּאֵן מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִשָּׁה". כך גם בועז, איש החיל, שופט חשוב ומרומם מעם, אבל כשהוא רואה את הקורצים שלו, את שכיריו, האנשים שאמורים להיות כאילו ברורים מאליהם, הוא מברך בברכה (שבאופן סמלי תהפוך לימים לברכתם של בני תנועת הנוער 'בני עקיבא') - "ה' עִמָּכֶם" הוא אומר, והם שלמדו את דרכיו, משיבים על זו הדרך - "יִבְרַכְךָ ה'" בחזרה.

ומה קורה כשמישהו לא חולק כבוד לרעהו, כמו נערו של בועז שמזלזל ברות? בועז מפטר אותו. כי ביהדות, אנשים שמהם מתחילה שושלת של מלוכה ושל המשיח - הם לא אנשים שנולדים עם דם כחול או כפית של זהב בפה, אלא כאלו שרגישים לאחר, לחלש, שמברכים אותו ומרוממים את רוחו.

יהי מכירך ברוך

אחת מהתורות היפות ביותר של רבי נחמן מברסלב מסבירה איך בשעה שמחייכים לאדם עצוב, אפשר להחיות אותו ממש. ואם זה מה שעושה חיוך, אז כמה משמעות וכובד משקל יש לכך שבשעה שאתה עייף ורצוף, אחרי שיגעת והשקעת ועשית כמיטב יכולתך, אבל עדיין לא מצאת, והחלומות שלך נראים רחוקים כל

אוהבים את יתק"א ומחזירים תודה!

י"ג - י"ד בסיוון (16-17 ביוני)

36 שעות להשלמת בניין חדר האוכל
לתלמידי ישיבה תיכונית קרית ארבע חברון

קרוב אליך מרימים גבוה צול מים שקטים מוחין

עודד מזרחי

זמן רב לפני שזכיתי לכתוב ב'קרוב אליך', ראיתי שיש בעלון בשורה חדשה, שאני מאוד מתחבר אליה. ברוח ימי ספירת העומר ניתן לקרוא לזה פשוט התכללות, יכולת פנימית וכנה לחבר בין חלקי היהדות הטובים, ובפרט בין הציבור הדתי-לאומי לחסידות, ויצירת מעין חסידות ארץ ישראלית.

בתור חוזר בתשובה ותיק, וכאחד שמשתדל להתחבר לכל דבר טוב ביהדות, חשתי שזה בדיוק מה שחיפשתי. קשה עד בלתי אפשרי להניח חוזר בתשובה על מיטת סדום מגזרית. אמנם ראוי שאדם יעשה לו רב ותהיה לו דרך כלבבו, אבל צריך שתהיה לו זיקה אמיתית לשאר הספירות של היהדות, וממילא לכל הספירות בנפשו.

'קרוב אליך' עושה זאת בכל מדור וכתבה. עם ישראל נפגש במקום טוב באמצע, לא אמצע של פשרה, אלא של עומק ואהבת ישראל.

ואי אפשר בלי סיפור קטן. במשך שנים אני מקדיש יותר משעה בימי שישי להפצת עלוני יהדות וחסידות במרכז ירושלים, וגם 'קרוב אליך' תופס מקום נכבד בתיקי. בדרכי להפצה אני עובר ליד מאפייה ירושלמית ותיקה. באותה שעה רבים צובאים על פתחה, וכאשר מונח מגש עץ ענקי מלא בלחמניות חמות על הדוכן, הלקוחות מסתערים עליהן כמו על חמץ אחרי פסח.

מצויד בלחמניות חמות וריחניות אני ממשיך לעבר דוכן חב"ד בכניסה לשוק מחנה יהודה. ובטרם אניח את החבילה של 'קרוב אליך' על הדוכן, נחטפים ממנה בעודה בידי שניים-שלושה עותקים. אפילו במאפיה אף אחד לא מעז לעשות זאת...

למשיח תהיה יכולת מופלאה לדבר אל כל אחד, ורמז לדבר: "מלך" אותיות "כלם". וממילא מובן שכל תרומה לעלון 'קרוב אליך', שיש בו התכללות אמיתית, מקרבת אלינו את ביאתו, במהרה בימינו אמן.

צבי יחזקאלי

לפני שבוע בסופר מרקט, אני קולט יהודי שמנסה לצוד את המבט שלי. בדרך כלל אני מחייך באילוץ, כאומר "שלום גם לך" וזהו. בדרך כלל זה נגמר כך, מקסימום עם עוד מילה על הסדרות בטלוויזיה על האסלאם והטרור. זה מחמיא ונעים ומוכר. אלא שהפעם אותו יהודי התקרב ומיד אמר: "הבטחתי לעצמי לומר לך, אם אפגוש אותך אי פעם: כתבת בקרוב אליך, לפני שנתיים, טור על לברוח למדבר להתבודד ולדבר על הפחד שקיים בך בלי להדחיק". "כן" אמרתי, בלי ממש לזכור את הטור הזה.

הוא מיד הבין שאני לא ממש זוכר וניסה שוב: "הדבקתי את הטור הזה על דלת הארון הפנימית אצלי בחדר, ובכל פעם שאני עם פחד וחרדה קטנה מכל דבר שהוא, אני פשוט מקריא לעצמי את הדברים שכתבת על הפחד שלך. זה קורה לפעמים כמה פעמים ביום. התפילה שלך היא התפילה שלי. אתה עזרת לי למקד את התפילה שלי ובכלל להגדיר מה עובר עלי. תודה! באמת, זו ממש הצלה מכיוון לא צפוי".

וואו, אמרתי לעצמי. טור שמודבק על הארון שלו? מה אני בכלל יודע עד כמה רחוק מגיע קרוב אליך.

מה זה בכלל עושה בעולם?

אני כותב כל מיני מחשבות מהתבודדות ומהחיים הצפופים וזה עוזר ליהודים? ישתבח שמו. הרגשתי שוב רצון לכתוב, לתת, להעביר הלאה את אותה אש שהקדוש ברוך הוא נתן לילדיו.

כי בסוף

קרוב אליך זה קרוב להשם

ואז זה קרוב לעם ישראל

ואז זה קרוב יותר לתורה

וקרוב יותר לצדיקים.

ואז שוב זה זה קרוב יותר.

אליך.

תודה על הזכות להתקרב.

ללים לעומקים מדליקים אש דגדלות לב מבין

תורמים עכשיו!

אלומה לב

כשאני פותחת את קרוב אליך אני יודעת שיתגלו לי שם מפתחות. לפעמים זה משפט, כתבה, רעיון, שפותחים לי את כיווני המחשבה, נותנים דלק לעבודה הפנימית, ועוזרים לי לגלות תשובות לשאלות שהנפש שלי מעלה במסע החיים. מפתחות כאלה שפותחים לי את הדלת לשלבים הבאים בעבודת השם, ובד בבד פותחים את חדרי הלב הנעולים.

אני אוהבת את זה שהעלון מאתגר ומציב רף גבוה, והרעיונות שכתובים בו שואפים להגיע ליישום בתוך החיים, ולא רק להישאר בגדר של רעיונות מעניינים. יש מדורים שהם ממש חומר לימוד מבחינתי. זכינו שבתוך כל האקטואליה ששוטפת אותנו, יש גם אקטואליה נצחית, והיא מרתקת הרבה יותר.

לבחירתכם:

ספר התוועדויות עם הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ)
ספר התוועדויות עם הרב שבתי סלבטצקי
קומיקס סיפורי צדיקים "מאורי האש": בעל התניא, או האחים
הקדושים רבי אלימלך ורבי זושא, או רבי לוי יצחק מברדיטשוב

תרמת

180 ש"ח?

קיבלת מתנה

מבית היוצר של 'קרוב אליך'

תרמת

1,800 ש"ח?

קיבלת הקדשת גליון שלם

לכבוד יקירך

תרומה אחת מתנה אחת.
תרומה כפולה מתנה כפולה

נתן **072-2792086**

W Qarov.org/truma

בנק פאג"י (52) • סניף 183 • חשבון 777994 • ע"ש קרוב אליך

שימו לב
המספר
עודכן

כיפה שחזרה סרוגה

החסיד שקיבל 'דרוש' בתוך הבוץ של הכרם ביצהר, קלט פתאום מה הולך פה < ר' שלמה זלמן אורבך לא סבל חיקויים ולא הסכים לשתף איתם פעולה > שיחת חג על מיזוג בתי מדרש, מצב לימוד התורה ומשימות התקופה עם הרב דוד דודקביץ', רב היישוב יצהר וראש 'שיבת רועה ישראל' בניה זית

אורות או כלים

נראה שאצל חסידים יש מסורת ברורה לכל דבר, איך מתנהגים ומה עושים. גם אנחנו יכולים לאמץ מסורות כאלה? אולי אז יהיה יותר קל.

"אני אכן מציע לקחת מסורות כאלה, אבל לערוך להן התאמה, כמו התיקון שאפשר להחיות אותו. דרך אגב, בהרבה חסידויות עורכים טיש מיוחד של ליל שבועות. טיש שמטרתו לעזור את הלב, ולהחיות את העניין של הלילה".

במקום לימוד?

"כן. מספרים שרבי ישראל מרוז'ין ערך פעם טיש ארוך בליל שבועות. בשלב מסוים הוא הבין שהחסידים תמהים, למה יושבים בטיש במקום לומר תיקון. הוא אמר להם שראשי התיבות 'תיקון ליל שבועות' מקבילים לראשי התיבות 'תערוך לפני שולחן', כלומר, אפשר לערוך את התיקון גם דרך השולחן-טיש. מה הוא התכוון? אם בשולחן נוצרת דבקות והתקשרות בתורה, אהבת תורה ורצון לקבל אותה בשמחה, אז זאת הכנה מעולה לקראת מתן תורה".

לאן נעלמו המסורות מהציבור הסרוג? אולי אנחנו ציבור ליטאי יותר ועם פחות הנהגות.

"גם לציבור הליטאי יש מסורות והנהגות, אבל השורשים של הציבור הדתי-לאומי הם לא כאלה, הגישה הליטאית היא התפתחות מאוחרת. בוודאי היו כאלה שהגיעו ארצה ממקומות לא חסידיים, כמו יוצאי גרמניה וכדומה שהקימו את הקיבוץ הדתי ועוד, אבל היו המון יוצאי הקהילות חסידיות. ההתרחקות מהחסידות קרתה בגלל החינוך בישיבות שהוא ליטאי יותר, וגם בגלל שבמידה מסוימת נוצר מתח בין הציבורים - החסידי והלאומי. במידה מסוימת אנשים עזבו את מנהגי בית אבא - כולל החסידיים - ועכשיו העבודה שלנו היא להנכיח את זה מחדש ולקבל תמונה שלמה יותר.

כשאצלנו מדברים על חסידות זה מתקשר למונחים כמו חיפוש רוחני והעצמה - מילים שחסידים כלל לא מכירים. הרב מדבר על הנהגות שהם 'כלים' של חסידות, ואנשים מחפשים 'אורות', וזה ממשיך גם לתופעות שהם על גבול ההלכה.

"אורות בלי כלים זה תמיד דבר בעייתי. האר"י ז"ל קורא למצב כזה 'עולם התהוה'. 'לא עם הארץ חסיד' - המשנה אומרת שחסיד צריך להיות מלא בתורה, מלא בהלכה ובאגדה לפרטי פרטים. יש איגרת מבנו של ה'נועם אלימלך', בה הוא כותב שחסידים שחושבים שהעיקר זה 'חאפן מלאכים' - לחטוף מלאכים, זו בעיה. הכלים לאורות הגדולים הם לימוד תורה, קביעות בתורה ומחויבות להלכה. אחרת זה יכול להתפתח לתופעות לא טובות.

"ה'מאור ושמש' אומר, שאם אדם לומד לא בטהרה זה עלול להיות לדועץ, כמו אדם שידע נוסחאות של חומרים מסוכנים וישתמש בהם במקום לא נכון. צריך כל הזמן איזונים. צריך לזכור שגדולי החסידות, אלה שאמרו רעיונות עמוקים בפנימיות, הם גם אלה שכתבו ספרים בהלכה. ה'דברי חיים' מצאנו כתב שו"ת, בעל התניא כתב את שולחן ערוך הרב, וכן רבים. המחויבות להלכה היא בראש, וכמו שאמר רבי נחמן: לא לזנו מקצו של יו"ד בסעיף אחד של השולחן ערוך".

אני מציין לעצמי שמבחינה מסוימת הרב דוד אוהו את החבל משני קצותיו, ועושה זאת באיון מעורר השתאות. מצד אחד הוא שואף לחיבור אל מסורת של מנהגים מדורי דורות, ומצד שני לא רואה חשיבות להעתיק אותה ככתבה וכלשונה.

לקחת בלי לחקות

אחד המאפיינים את תורתו של הרב דוד, הוא חיבור משמעותי של כיוונים שונים בעולם התורה. התחומים התורניים שהוא עוסק בהם רבים ומגוונים, ויש לו קשרים עמוקים עם תלמידי חכמים ממגזרים שונים.

הרב סובר שיש עניין ללכת לטישים? ללמוד מהחרדים בכלל, ומחסידים בפרט? בסופו של דבר יש פערים לא פשוטים בין הציבורים.

"יש מה לקחת, אין מה לחקות. אף אחד לא דומה לחברו, וכל אחד צריך למצוא את המקום שממנו הוא מקבל. אחד מקבל מבית מדרש כזה, אחד מקבל מחצר כזאת, אחד מרב, אחר מאדמו"ר או ממקובל, וכל אחד צריך למצוא את הנקודות ששייכות אליו, כיוון שהתורה היא רבת אנפין, ובסופו של דבר כולם יונקים ממקור אחד. מי שהדרך החסידיית קרובה ללב, גם אם הוא לא חי באותו סגנון חיים, ואפילו אם יש פערים כאלה ואחרים, עצם הידיעה שיכולנו בני איש אחד' והמקור של הכל מקודש

מה ימים לפני חג השבועות, לפני תשע עשרה שנה, הגעתי לראשונה לישיבת רמת גן. הייתי אז שביעיסט נלהב, שיצא פעם ראשונה לשבועי-ישיבה (ובעגה הישיביתית - שבו"ש). כמעט בטעות, נכנסתי לשיעור של רב שלא הכרתי בצוות הישיבה. נושא השיעור היה חג השבועות הקרב ובא, והרב נתן עצה פרקטית, שעבורי הייתה גם מפתיעה מאוד: "אצלנו ביישוב, נוהגים כמנהג הרבה חסידויות. אומרים את התיקון במהלך הלילה, בעלות השחר טובלים במקווה ואחר כך הולכים לישון. ישנים כמה שעות, ואז קמים עם כוחות חדשים לתפילת שחרית". יצאתי בהתפעלות רבה מהשיעור, מהעומק ומהחשיבה המקורית, ובעיקר מהאישיות של הרב - הרב דוד דודקביץ.

הרב דוד משמש שנים רבות כרב היישוב יצהר שבשומרון, ובשנים האחרונות גם כראש ישיבת 'רועה ישראל'. בנוסף, הוא מעביר שיעורים והתוועדות במקומות רבים, והוא נחשב לאחד מהרבנים המובילים במהפכת החסידות בציבור הדתי-לאומי. הרב דוד מצוי עמוק בעולמה של תורה, ולקראת חג השבועות אנחנו יושבים לשיחה על מיוזג שיטות, שילוב בתי מדרש ותהליכים ציבוריים שעוברים עליו.

גפרורים בעיניים

האם יש מתכון לחג השבועות? לא מתכון לעוגת גבינה, אלא מתכון לעבודה הרוחנית של החג. האם לומר את נוסח התיקון, או שעדיף ללכת לשמוע שיעורים?

"את עניין התיקון בליל שבועות צריך להבין בהקשר הנכון. בדרך כלל עושים תיקון כאשר משהו התקלקל, ומה התקלקל בשבועות? ! אמנם ההסבר המפורסם אומר שבני ישראל לקלו בכך שהלכו לישון באותו לילה ולא התעוררו, אבל בזוהר הקדוש הפירוש הוא אחר. התיקון הוא כמו המילה 'להתקין'. אם אני מזמין טכנאי מזגנים ואומר לו שיתקין לי מזגן, הוא יודע שמדובר על דבר חדיש וטוב שצריך התקנה והתאמה. אם אבקש ממנו לתקן, הוא יבין שיש לקלו.

"התיקון של ליל שבועות, על פי הזוהר, הוא התקנה - ייפוי וקישוט של הכלה לקראת חתונתה בהרבה קישוטים, צמידים ושרשראות. הכלה היא כנסת ישראל, והחתן הוא כמובן הקב"ה. 'יום חתונתו - זה מתן תורה'. איך מקשטים את כנסת ישראל? בדברים שאהובים על החתן וגם עליה. לפי זה, העיקר הוא לא להיות ער כל הלילה ולהחזיק עם גפרורים את העיניים, וגם לא לחפש שיעורים עם רייטינג גבוה שיעזרו לנו להישאר ערים; העיקר הוא לייפות ולמצוא חן מחודש בעשרים וארבעת קישוטי הכלה, שהם כ"ד ספרי התנ"ך. צריך לספר לכלה - 'כמה יפה לך ספר במדבר, וכמה יפה לך ספר הושע! כמה יפה רעיון ממשלי או פסוק מקהלת'. על ידי הדיבור הזה, כנסת ישראל מתקשרת בתורה שהיא עתידה לקבל".

חיפוש שיעור עם רייטינג גבוה נובע אולי מבעיה כללית יותר. הציבור הדתי-לאומי יורה לכל הכיוונים, והתופעה הזאת יוצרת ריבוי סגנונות אבל גם פיזור. יש לנו המון אפשרויות בכל רגע נתון...

"זאת אכן בעיה, אבל היא ניתנת לפתרון. אתן דוגמה בהקשר של ליל שבועות - אצל חסידים וספרדים, אין שאלה מה לעשות בליל שבועות. המסורת היא פשוטה - כבוד לכולם שאומרים את התיקון. בציבורים אחרים, צריך להשקיע בחשיבה מה עושים. קודם כל, אפשר גם לומר את כל התיקון, אבל בדרך שיותר קרובה אלינו. כדאי לעצור מדי פעם את שטף האמירה, ולדבר על חידושים שעולים מתוך הנביא או הזוהר שקוראים באותו שלב. אפשר גם לשיר את הפסוקים ואפילו לרקוד אותם. אצלנו ביצהר זה זמן מאוד נשגב - אנחנו יושבים בחבורה ואומרים את התיקון, ומדי פעם עוצרים ומדברים על איזה רעיון. אחרי זמן נוסף, כל בית המדרש רוקד בניגון של שמחה והתעלות, וכל הלילה הזה ממש מרום את הנשמה ואת הלב.

"מי שגם תיקון בצורה כזאת לא מתאים לו, בהחלט רצוי שילך לשמוע שיעורים - אבל גם בזה צריך לערוך הבחנה אילו שיעורים. האם שיעור על פסקת ההתגברות לאור ההלכה מתאים לאופי הפנימי של הלילה הזה? נראה לי שלא. למרות שזה בהחלט יכול להיות נושא תורני, והתורה הרי מאירה את כל צדדי החיים, בכל זאת הוא לא מתאים למחות של היום הזה. המהות של חג השבועות היא התקשרות, דבקות ושמחה בתורה הקדושה. כך הדבר בכל זמן מיוחד - צריך לברר מה המהות של היום, ומתוך כך להתמלא בתוכן מתאים".

טיש ט'ו בשבט בקבר יוסף הצדיק עם האדמו"ר מקופשיניץ

“פעם שאלתי בחור ישיבה מאזור המרכז - היית פעם אצל ר' חיים קנייבסקי? שמעת פעם שיעור מר' ניסים קרליץ? הרי כשתהיה סבא, הנכד שלך ישאל אותך: 'סבא, היית בדור של ר' חיים קנייבסקי, לא ראית אותו?' זה די בסיסי”

התבוננות ועבודה, אבל אז כשתקנה משהו הוא יופנם וישאר אצלך”.

הרב דוד גם נאה מקיים. בשנים האחרונות מתקיים בל"ג בעומר אירוע גדול של הדלקה במירון, בהובלת ישיבת 'רועה ישראל' - אירוע שנועד לציבור הדתי-לאומי. הסגנון דומה להדלקות של חצרות החסידים, אך עובר התאמות לחצרות הסרוגים.

המחסומים נשברו

מי הן הדמויות שהרב קשור אליהן בציבור החרדי והחסידי?

“הדמות שהכי השפיעה על חיי, ואני חב לה ממש את חיי הרחניים, היא ר' שלמה זלמן אוירבך זצ"ל. מבחינתי זה מורי ורבי, דומה עלי כמלאך ה' צבאות, שינה את חיי וקירב אלי את ירושלים של מעלה ושל מטה, את עולם ההלכה ועולם התורה, ואת הליכות החיים של ציבור יראי ה' שלא הכרתי לפני כן. בזכותו נקשרתי עם הזמן גם לעולם החסידי. הוא לא קישר ישירות, אלא שהוא פתח את הדרך”.

איך נוצר הקשר?

“הכרתי את ר' שלמה זלמן במהלך השנה הראשונה לנישואיי, לפני כשלושים וחמש שנה. למדתי אז בקדומים ולאחר מכן בקבר יוסף, אבל היינו מגיעים לירושלים מדי פעם - בעיקר בקיץ, לשערי חסד, השכונה של ר' שלמה זלמן. שם הכרתי אותו, והתאהבתי בו אהבה אין קץ. דמותו ממש לנגד עיני בכל שעל וצעד. ההיכרות אתו שברה לי אחר כך את המחסומים עם הציבור החרדי, בעיקר עם אנשי ירושלים, וכך נפתחה הדרך”.

“מתוך כך, בשלב מאוחר יותר, ערכתי היכרות עמוקה עם חצרות החסידים. בהתחלה פגשתי את קרליץ והתאהבתי במקום, אחר כך הייתי בסלונים אצל ה'נתיבות שלום' זצ"ל, שהשפיע מאוד על חיי וזכיתי לדבר אתו כמה פעמים על דברים משמעותיים מאוד מבחינתי. וכך הלאה, נקשרתי לבנו - הרבי הנוכחי של סלונים, ובנוסף לאדמו"רים מספינקא, מכנובקה וטאלנא, ומכל אחד השתדלתי ללמוד. במקביל, חוץ מאדמו"רים, נקשרתי גם להרבה גדולי ישראל בירושלים. פוסקים גדולים מבין תלמידי ר' שלמה זלמן - הרב זלמן נחמיה גולדברג והרב נבנצל, והבנים של ר' שלמה זלמן: ר' אברום דב ור' מרדכי. לימים הכרתי כך גם רבנים מבני ברק - הרב וואזנר זצ"ל ותלמידיו”.

ריבוי הדמויות לא מבלבל?

“אם אתה לא מנסה לחקות - זה לא מבלבל. מינייה ומיניה מסתעייא”

הקודשים, עוזרת להיפתח ולקבל.

“תמיד יש לאדם מה לקחת. על תפאורה או דברים אחרים שפחות מתאימים לו, אפשר לוותר. הוא יכול לחיות עם אותה רוח שיש במקום אחר, גם אם הוא לא יקנה בדיוק את אותו צבע הגרביים שלו בשיש שם. הרבה יותר חשוב מזה הוא התוכן, ובתוכן תמיד יש מה לקבל. גם מצד הצביון, וגם מצד המהות הפנימית של המקום”.

לפעמים יש מחסום בנפש, כשמסתכלים על דור קודם ונראה שהם הסתדרו גם בלי לרעות במקומות רחוקים. למה אנחנו משוטטים?

“כיוון שבדורנו התחילה התופעה, צריך ליישם אותה נכון. הדרך הנכונה היא קודם כל להימנע מחיקויים. חיקוי אף פעם לא מוביל לדבר אמיתי. בנוסף, צריך לעמוד להסיר מחיצות שהן מיותרות ולקבל דברים טובים, שיש הרבה מהם בכל מקום. רבותינו אמרו שבקריעת ים סוף היה לכל שבט מסלול בפני עצמו לחציית הים. צריך שיהיו שנים עשר שבטים בעם ישראל. השאלה היא מה מבדיל בין שבט לשבט - האם קיר הפרדה או רק סרט סימון. גם אם נאמר שיש ממש קירות, עדיין צריך שיהיו חלונות מספיק גדולים כדי ליצור קבלה הדדית בין השבטים. אחרי שאדם לומד מה יש במקום אחר, הוא יבחר מה להטמיע אצלו, באופן שמתאים לו”.

איזה דברים נחשבים לחקיינות?

“אנשים מגיעים הרבה פעמים למקומות אחרים, בעיקר לחסידויות שונות, ומנסים לא רק להשתלב - שזה דבר נכון ואמיתי - אלא גם להתדמות בחיצוניות. השתלבות היא חשובה - חז"ל אמרו 'לעולם תהיה דעתו של אדם מעורבת עם הבריות', ואל יעמוד בין היושבים, ואל ישב בין העומדים; חשוב להיות מעורב עם הבריות בדרך נכונה, אבל יש מי שמחקה כל תנועה שהוא רואה, לפעמים אפילו בלי להבין מה הוא מחקה”.

“ר' שלמה זלמן אוירבך זצ"ל נהג להתפלל במניין מסוים כל מוצאי שבת, במשך שנים ארוכות. זה היה מניין מיוחד, ואני עוד זכיתי להכיר את שלהי המניין הזה. למניין הזה היה בעל תפילה קבוע במשך שנים שהיה עובד ה' גדול, והייתה לו תנועת השתוקקות כזאת, שתוך כדי ברכת 'אהבת עולם' היה מניע את הכתפיים בצורה מסוימת. אחרי שהוא נפטר עבר יהודי אחר לפני התיבה, וכשהוא הגיע לנקודה הזאת בתפילה הוא עשה את אותה תנועה. ר' שלמה זלמן הפסיק מיד להתפלל באותו מניין. הוא לא רצה להיות שותף בחיקוי אחרים. חשוב לדעת, שכל שאדם הוא יותר מה שהוא, הוא יוכל לאין ערוך לקבל יותר דברים טובים ממקומות אחרים. זה אמנם דורש

המכללה האקדמית הרצוג
גאה לארח את

**הקורס
לשדכנות**

מחזור 9!
מזכר
השתלמות

המקצועי והמקיף היחיד בארץ!
הקורס שבונה אותך כשדכנית
בתכנית מובנית צעד אחר צעד עד האירוסין
בשיתוף השדכנים הטובים בארץ ומומחים בתחומים הנוגעים.

מנחה: הסופר הרב יוסף אליהו
ראש איגוד "עין טובה" - לפיתרון ממלכתי של תופעת הרווקות
בין המרצים: ד"ר חנה קטן; הרב ד"ר בנימין דוד; רב-שדכן ר' חיים קורץ;
נורית שכטר - יוצרת מיזם רכזת ל"ב; היועצת אהובה צוקרמן, ועוד.
10 אורחים בסיפורים אישיים מרתקים על דרכם לנישואין

לכוגרי הקורס תוצע עבודה בתחום הפרטי במדרשות ובמוסדות אקדמיה
ובמסגרת מיזם "רכזת ל"ב" של משרד החינוך

בקורס לשדכנות בונים בתים בישראל!
אפילו במהלך העבודה-המעשית!

לפרטים: 052-8693238 או פנו בדוא"ל: rishum@herzog.ac.il

**כאור
חמה**

מדרשת "אמונה" בארי
מוזמינה אתכן
ליום שכולו תורה
לקראת חופשת הקיץ

12.6 ט' סיון

מדרשת אמונה בארי | רחוב הצפירה 1 פרס חנה
midbeeri@gmail.com | www.midbeeri.co.il

בתוכנית:
17:00 להאיר דרכי שרה ויסמן
18:00 'וארשתיד לי לעולם'
להתקדש אל החיים
הרב ד"ר משה הרשקוביץ
19:00 ארוחת ערב הכרות
עם תוכניות המדרשה.
תקני שרות ועבודה
19:30 'עד הלב'
שירים והתנועות עם
רוחמה בן יוסף

בתוכנית בתוכנית מדרשות תורה
חדש!
פגוש יחודי
וארוחת צהרים
15:00-18:00
במדרשה

מדרשת
אמונה
בארי
מדרשת לידים

לפרטים: והרשמה ממערך 04-8297563 | הדס 052-4239589 או לחצי כאן

אפיקים
מנבחים לעולמות חדשים

דרושים מדריכים ומדריכות
לשנה"ל תש"פ
לתכנית אפיקים

« מסורים, אחראים, בעלי לב פתוח
ועולם תוכן עשיר ועמוק.
« שליחות חינוכית מרתקת.
« העבודה דורשת ליווי אישי ותהליכים קבוצתיים.
« בתי ספר בפריסה ארצית
« ניסיון חינוכי חובה!

ניתן לשלוח קו"ח עד לתאריך 12/6/2019
afikima@kch.co.il

חבר'ת
חברת ירושה וישיבות
תחד
בית הידור במשפחה

מתורת הארץ
ספרי איכות תורניים
מיזם שיתופי להפצת תורה

חפשו אותנו בשבוע הספר הירושלמי
ט'-י"ט בסיון 12-22.6

הישיבות האשתתפות:

- אור עציון • בית שאן • גמרא סדורה • הר עציון
- חיפה • ירוחם • מדרשת לינדנבאום
- מעלה אדומים • מעלות • משפטי ארץ • עתניאל

www.mhaarez.co.il

איחוי שברים

הרב דוד משמש כנתיב דרסטר של תקשורת בין בתי המדרש הציוניים ובתי המדרש החסידיים. מעניין אותי לשמוע איפה יש בחסידות ניצוצי ציונות.

"בתקופה שאחרי הגירוש מגוש קטיף קיבלתי מעין מתנה משמים - נחשפתי לתורות של בית רוז'ין, ובעיקר לתורות של הרבי מהוסיאטין שמרוכזות בספרו 'אהלי יעקב'. הלימוד בו ממש ריפא לי הרבה שברים, והוא הפך להיות הרבי שלי. אמנם הוא נפטר לפני שנים רבות, אבל עבורי הוא רבי מאוד חי. התורות שלו ממש מקבילות לתורה הגואלת, אבל בשפה חסידית. התורות האלו הן המשך נאמן לבית רוז'ין, שהאדמו"רים שלו הם צאצאי הרב המגיד ממזריטש, וכמובן תלמידי הבעש"ט. העמקה בכיוון הזה עוזרת להנכיח בתוך המשנה של הראי"ה והרצי"ה זצ"ל, שעיצבה אותי מגיל צעיר, גם את התורה של הבעש"ט.

"בהמשך ראיתי שגם אצל תלמידי הגר"א יש משנה עמוקה בנושאים מקבילים, וראיתי שהתוצאה מהלימוד של כולם היא דבר שמאוד חביב עלי. לרב קוק זצ"ל יש משפט יפה: 'חביבה לנו שיחת תלמידי הבעש"ט יחד עם תורת תלמידי הגר"א'. כשפגשתי את בית רוז'ין, הבנתי כמה החביבות הזאת משותפת. כמו שהרצי"ה חינך לאכפתיות מגאולת ישראל, ולפריצת דרך - לקחת את התורה מהגלות ולהחזיר אותה ארצה, לקומם שכינתא מעפרא - כך מופיע גם בעולמה של החסידות. לעומת מה שהיה נראה לנו פה בארץ ישראל שהחסידות רחוקה מזה, ניתן לראות ב'אהלי יעקב' משנה סדורה בנושאים הללו".

בין הסרבל לקפוטה

למרות הכפר הגלובלי שאנו חיים בתוכו, עוד ניתן למצוא מחוזות, בעיקר ביישובים, שבהם אדם בלבוש חסידי מלא מצטייר כמו יצור מכוכב אחר. לעומת זאת, ביצהר כבר שנים ארוכות הלבוש החסידי מצוי ומקובל. ולא רק לבוש, ישנם לא מעט חסידים המבקרים ביישוב. לא רק הרב דוד מתעניין בעולם החסידי; גם העולם החסידי מתעניין חזרה.

מתוך ההיכרות עם העולם החסידי-חרדי, מה הרב יכול לספר על התהליכים שקורים שם?

"בציבור החסידי קורה תהליך מאוד מעניין. הוא מאוד מתעניין במה שקורה בעולם התורני-לאומי ונחשף ללאומיות, שלפחות בעיניים פשוטות, קרובה לעולם שלו, והוא מתגעגע לשמוע את זה. העולם החסידי מכיר את הד

שמעתתא'. בדרך הזאת קונים את מידת התפארת, שאין פירושה לעשות פשרה. דבר שנעשה לפאר, לוקח את כל הצבעים והגוונים יחד ויוצר מהם אריג יפהפה, 'לכבוד ולתפארת'! כשמרגישים כך, מתברר ש'חבר אני לכל אשר יראוך' ורק גדלים מכל הריבוי".

הרב דוד לא משאיר אותנו רק באמירה הכללית, אלא מוסיף עוד טיפ: "חשוב להדגיש בהקשר הזה, שכדי ללמוד בצורה טובה מצדיקים וגדולים אל תצפה שהם יתאימו את עצמם אליך. בדרך כלל אנשים רוצים לפגוש את אותם גדולים בשעות שנוחות להם, כשיש ליהודי שאלה או בעיה הוא מצפה שהרב יהיה זמין אליו. לימוד אמיתי לא עובד כך. אם אתה רוצה להכיר צדיקים וגדולים, לך לחצר שלהם ובזמנים שהם נמצאים במיטבם, זמנים שנוח להם ובהם הם משיפיעים טוב. אם תלך בזמנים כאלה, תוכל לקבל הרבה יותר".

הרב יכול לתת דוגמה?

"כשהייתי בקשר עם ר' שלמה זלמן, הבנתי בשלב מסוים שכאשר הוא חוזר הביתה מהתפילה הוא נינוח ויכול לענות לשאלות. הוא כבר היה מבוגר, וההליכה מבית הכנסת ארכה לו יותר זמן והייתי מלווה אותו. זכיתי ללוחות אותו עשרות פעמים, וזה היה הזמן שנוח לו. היה בזה יתרון גם בשבילו, שיוכל להיעזר בי בדרך - למרות שהוא השתדל מאוד לא להיעזר באנשים - בכל זאת הליוי הועיל גם לו. דוגמה נוספת אפשר לקחת מהרב אלישיב זצ"ל. להיכנס אליו ולדבר אתה לא פשוט בכלל, אבל היה אפשר לשמוע ממנו כל יום שיעור בגמרא שהוא מסר לבעלי-בתיים. השיעור אמנם היה מותאם לקהל, אבל היו גם למדנים גדולים שבאו לשמוע והרוויחו לא מעט מהלימוד הזה.

"פעם שאלתי בחור ישיבה מאזור המרכז - היית פעם אצל ר' חיים קנייבסקי? שמעת פעם שיעור מר' ניסים קרליץ? הרי כשתהיה סבא, הנכד שלך ישאל אותך: 'סבא, היית בדור של ר' חיים קנייבסקי, לא ראית אותו?' זה די בסיסי. בנוסף, לומדים גם להעריך מהי גדולה אמיתית. אחרי פטירת ר' שלמה זלמן זכיתי להכיר גם את הרב אלישיב, וגם ובעיקר את ר' אברום שפירא שהיה עבורי מקור השראה עצום".

דווקא את ר' אברום בשלב מאוחר יותר?

"הכרתי את ר' אברום גם לפני כן, אבל לא באותה מידה. מי שלא ראה גדולים, לא יכול להבין את גדולתו של ר' אברום. בזכות ר' שלמה זלמן הכרתי את גדולתו העצומה של ר' אברום, הן בתורה, הן במידות, בעבודת ה' ובכל קנה מידה. מאוד התאהבתי בדמות שלו. אמנם זה הגיע בשלב מאוחר יותר, אבל כך ריבונו של עולם מוליך את הדרכים".

"חיקוי אף פעם לא מוביל לדבר אמיתי. בנוסף, צריך לעמול להסיר מחיצות שהן מיותרות ולקבל דברים טובים, שיש הרבה מהם בכל מקום... השאלה היא מה מבדיל בין שבט לשבט - האם קיר הפרדה או רק סרט סימון"

עם האדמו"ר מסדיגורא

זאת המשימה של הציבור שלנו כיום - לברר מבחינה רוחנית מהי הזהות שלו. התפקיד הגדול שלנו הוא לראות איך הכל נובע ממקור הקודש. מתוך כך גם לחתור ולקדם את כל המציאות הנפלאה אל היעדים שהתורה ציירה, איך מתנהלים חיים של ממלכת כהנים.

"צריך קודם כל למלא את חיי המעשה בתוכן אמיתי, שכל מה שעושים לא יבוא מתוך שגרה או השתייכות חברתית שגוזרת התנהגויות מסוימות. צריך לעשות הכל מתוך חיבור מהותי לתורה ולקדושה. חיבור שכזה יביא את השלב הבא, והוא - לא להסתפק בקיים. אחרי שבעים שנות מדינה מתפתחת תרבות של הסתפקות בקיים. התפקיד של הציבור האמוני הוא להתרומם אל הקומה הבאה. לחשוב איך חותרים אל השלמות המתוארת בדברי הנביאים וחז"ל.

"בפועל כל אחד הולך בכיוון שמתאים לו. יישוב הארץ, קירוב רחוקים או גם תעשייה ועסקים. אבל האמת היא שלכולם בעצם אותה משימה - לרומם את כל החיים אל היעדים הגדולים של התורה. כמובן, חשוב מאוד לשלכל אחד תהיה עין טובה ביחס לפעולתו של חברו. לא מתנתקים. אם לפעמים אתה צריך עזרה בצד שלך - אדרבה! תקרא לי ואני מתייצב מיד לעזור לך. הכרת הערך של

הקול הזה עוד מהבעל-שם טוב שדיבר על מעלת קדושת הארץ. יש בלאומיות התורנית שפה ערבה לאוזן של כל מי שאוהב את התורה. כשוראים אנשים נאמנים לתורה, מקפידים על קלה כבחמורה ועוסקים ביישוב הארץ, זה מאוד מושך. הציבור הזה מרותק לראות איך התורה ממלאת את החיים ושבה לפרוח בארץ. יש גם עומק חדש בתורות של הציבור שהרוח של קדושת ארץ ישראל מפעמת בקרבנו."

קיימים מפגשים מסודרים, או רק התעניינות של יחידים?

"יש קבוצות של מפגשים, קראנו להם 'חבר אני לכל אשר יראוך', שבמסגרתם נפגשים רבנים ודמויות שונות משני המגזרים". מעניין אותי מה הולך במפגשים האלה אבל הרב לא מפרט יותר על המפגשים הסנסציוניים, כנראה מפני ש"אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין" והרגישות ברורה.

"מעבר לכך, כבר שנים ארוכות מגיעים חסידים, וגם ליטאים, לביקורים בהתיישבות. בוודאי גם לקבר יוסף, שיוצר תמיד חיבורים חדשים. לפני כמה שנים הגיע ליצהר יהודי חסידי, ממש מההארד-קור של הציבור החרדי. יצאתי איתו לסיור ביישוב, והוא שמר על איפוק ונימוס קריי כזה. בשלב מסוים

הגענו לכרם של אחד התושבים אצלנו - אריאל בן שטרית. הוא בא לקראתנו בבגדי עבודה, וביקשתי שישביר קצת על העבודה בכרם. אריאל לא התבלבל, ובטבעיות התחיל לדבר על עבודת הכרם על פי פנימיות התורה. הוא הדגים הרכבה של שתי גפנים - 'כנה' מלמטה ו'רוכב' מלמעלה, והסביר שה'כנה' כנגד ספירת היסוד ויוסף שהוא הצדיק שמחבר שמים וארץ, ה'רוכב' כנגד ספירת המלכות ודוד שהיא על גביו, ויחד הם נעשים לעץ אחד, כמו בנבואת יחזקאל. הורט הזה קלע לאותו חסיד בנקודת הלב. הוא כל כך התפעל, את הביקור בכרם סיימנו בחיבוקים, ומאז הוא מזמין אותנו לשמחות שלו ומגיע אלינו לאירועים שונים. כך נפתחים הלבבות ונוצרים קשרים חדשים, והחיבור לתורה ולארץ מתחזק."

בס"ד

מכללה ירושלים
איכות תורנית - אקדמית - חינוכית

אם גם את שומעת את הקול שאומר

בשביל לחנוך את הדור הבא צריך הרבה יותר מתואר

אתך לתואר ראשון בדרום

מקומך אתנו

מסלול לימודים משולב של

ה- "מכללה ירושלים" בית וגן

תואר ראשון B.ed בכל מגמות הלימוד שבמכללה.

שלושה ימי לימוד*
מערך הסעות מהדרום לירושלים*
מעונות חינוך במכללה (שנה א')

מדרשת "מעין שדרות"

להיות חלק ממדרשה שכלווה ומכינה לחיים יחד עם חבורה איכותית

שיעורים < ימי עיון סביב מעגל השנה < אירועים < טיולים < שבתות < קשר אישי < הכוונה חינוכית.

פרטים והרשמה: מנוחה ידלר 052-7203628

ראש המדרשה דגנית פלח

התוכנית תלווה ע"י צוות הרבנים והרבניות מהמדרשה וממוסדות ישיבת ההסדר/גבוהה שדרות.

*יומיים במכללה ויום במדרשה
*הסדר מיוחד לנשואות

נותרו מקומות בודדים לבוגרות י"ב לתוכנית המלאה במדרשה

משימה מספר אחת

לא רק ד' אמות של הלכה, וגם לא רק ד' אמות של חסידות, ממלאות את סדר יומו של הרב דוד. הוא מעורב מאוד גם בהנהגה הציבורית של ההתיישבות ביו"ש, ובשלל משימות שעומדות לפני הציבור האמוני.

מהי היום המשימה הגדולה של הציבור הדתי-לאומי? האם עדיין יישוב הארץ הוא עיקר המאבק, או שהחזית עברה לגרעינים התורניים ולעבודה בתחום של קירוב רחוקים?

"שני העניינים האלה לא נתונים בחילוקי דעות. אני חושב שעקרונותיה לכולם צריכות להיות הרבה עבודות. יש כאן חלוקה לשבטים שונים, וכך צריך להיות - לכל אחד יש נטיית נפש שונה, והוא פועל בתחום שקרוב ללבו. דבר אחד בעיניי הוא כן קריטי, ולדעתי

חיים לנפש הרב חיים מרקוביץ

ימים אלו של חג השבועות והשבוע שאחריו, אלו ימי פטירתם של שני גדולי התנועות שקמו לישראל בדורות האחרונים: הבעש"ט וזה"ה שנפטרו בחג השבועות, ורבי חיים מוואלוז'ין שנפטר ב"ד בסיוון. האחד מייסד תנועת החסידות, ומשנהו - תלמידו הגדול של הגר"א ומייסד תנועת הישיבות הליטאיות, שמהוות מודל לישיבות רבות בימינו.

התנועות הללו חוללו מהפכה בעם ישראל, מהפכה שנגעה ביסודות משמעות הקיום היהודי, ביסודות המשמעות של עבודת ה', מטרתה ודרכי העבודה.

ספרו של רבנו חיים מוואלוז'ין 'נפש החיים' התקבל בכל שדרות עם ישראל כספר בסיסי לאמונה ועבודת ה', בו הוא מלמד אותנו את תפקידו של האדם מישראל וייעודו. בארבעת שעריו הוא מסביר בצורה מסודרת, את מהות האדם, התפילה, האמונה והתורה. נוספו בו עוד שמונה פרקים על היחס הנכון שבין כוונה ומעשה בקיום מצוות, וכן על הענווה והיראה.

את הספר כתב רבי חיים בתקופה שבה פרחת תנועת החסידות, ותורתה פשטה ברחבי מזרח ואירופה, ובמקביל להופעת ספריהם של גדולי החסידות. אמנם הוא לא הדפיס את הספר ובנו הגדול ר' איצלה הוציאו לאור, אך הוא פקד על בנו ביום פטירתו להדפיסו.

המבקש ללמוד לעומק את יסודות האמונה צריך ללמוד במקביל את כתיבם של גדולי שני התנועות הללו, כדי שיוכל להקיף אותם במבט רב ממדים. כתיביו של הגר"א הם עמוקים ורחבים, וניתן להכיר את רעיונות היסוד שלהם דרך משנתו של רבי חיים. הרב נריה זצ"ל בספרו 'שיחות הראי"ה' (פרק יט) מביא בשם הראי"ה קוק שאמר "הגר"ח מוואלוז'ין גילה את הגאון מוויילנא".

כדי לאפשר למעיין להכיר את המרחב הגדול של הדעות בעניינים הללו, הוצאנו את הספר 'נפש החיים' מחדש, יחד עם השוואות ומקורות מתורת הגר"א, כתבי גדולי החסידות, וכמו כן מספרי היסוד במחשבת האמונה, ככתבי מהר"ל מפראג השל"ה הקדוש ועוד. זאת במטרה לבנות בניין שלם, המבסס את העולם הרוחני של הספר, על יסודותיו בתורת רבותינו הראשונים ההולכים בתורת הסוד, וכלה בתורת החסידות כפי שהשתקפה בתקופת רבי חיים, דהיינו עד הדור הרביעי לחסידות.

עמוד נוסף שעליו מתבססת העבודה הוא תורת הראי"ה קוק זצ"ל. "אחד היה אברהם", אחד שאיחד בקרבם את התורות השונות של בית ישראל; מצד אביו היה מצאצאי תלמידי הגר"א, ומצד אמו היה נכד לתלמידי אדמו"ר בעל ה'צמח צדיק' מליובאוויטש. הוא עצמו למד בישיבתו של רבנו - בוואלוז'ין, היה תלמיד חבר לבעל הלשם - חניך בית המדרש של תלמידי הגר"א, ומאידך גיסא עסק הרבה בחסידות, וספרי אדמו"ר הזקן, מוהר"ן מברסלב ו'שפת אמת' לא משו משולחנו. תורתו היתה בלולה מכל, והוא השכיל למזג את השיטות ולצקת אותם בשפתו המיוחדת לדרך אחת כוללת. בספר מובאות פסקאות רבות מכתבי הראי"ה העוסקות בענייניו.

על יחסו המיוחד של הראי"ה לספר נפש החיים כתב הרב נריה (שם) את הדברים הבאים: "חיבה יתירה היתה נודעת ממנו ל'נפש החיים' - הספר הקלאסי אשר שערוו הם הם עמודי שערי התורה של ישיבת וולוז'ין, ועל העמודים האלה נבנה הבית הגדול שמגדלין בו תורה. ואמר לי מו"ר הגר"מ חרל"פ זצ"ל: כשהיה הרב מלמד קטע מתוך 'נפש החיים' - היו הדברים מקבלים פנים חדשות, הוא היה מרחיב את הדיבור, מגדיל ומעמיק כל פרט, מפתח כל רעיון, עד שהדברים שהיו פשוטים לכאורה, גדלו ועמקו בכפלי כפליים, שמחים כנתינתם מפי מחברם הגדול ופני הדברים פנים מאירות ומסבירות".

המחבר - הרב חיים מרקוביץ, מכהן כיום כראש מחלקת הכשרות של המועצה הדתית בגוש עציון, וכן מנהל את אגף הפעילות בחו"ל של איגוד רבני קהילות. למד שנים רבות בישיבת מרכז הרב, ושימש כרב צבאי בקבע למעלה מחמש עשרה שנים.

חשיבות העבודה של כולם, היא דבר חשוב מאוד.

"יש תורה נפלאה של התפארת שלמה מראדומסק. דוד המלך אומר: 'נתת שמחה בליבי מעת דגנס ותירושם רבו'. לכאורה אדם שמח כשהדגן והתירוש שמתרבים הם שלו! מה פתאום לשמח כשהדגן המצליח הוא 'שלהם'? עונה התפארת שלמה, שדוד המלך מתוקן בלבו, והוא שמח בשמחת חבריו כשהדגן והתירוש שלהם מצליחים".

אויר של תורה

בחזרה לענייני חג השבועות. איך הרב רואה את מצב התורה בציבור הדתי-לאומי כיום?

"יש באמת קושי גדול כיום בזהות התורנית של הציבור הדתי-לאומי. המשימה הגדולה היא להבין שבניין האומה לא יכול לבוא בכוח זה על חשבון נאמנות אמיתית כלפי התורה. לא תוכל להיבנות רוח שתחזיק את האומה, בלי הזדהות אמיתית והכרה שהתורה איננה רק עול עלינו, אלא חלק בלתי נפרד מאיתנו. יש כיום אמירות כאלה שהתורה צריכה להסתדר עם החיים, ולכן אם יש התנגשות - החיים צריכים להיות ח"ו יותר איתנים מהתורה. הסדר האמיתי הוא ודאי הפוך! התורה מעצבת את החיים. הציבור הדתי צריך להשריש ולחזק בתוכו את ההבנה שהתורה היא המציאות של החיים.

"אני חושב שכיום פחות צריכים להתעסק במה שקורה בישיבות, אלא לפתור את השאלה של הפערים הגדולים מדי בין שנות הישיבה לשנים שלאחר מכן, שהן רוב חיי האדם. לצערנו יש נתק עצום! בישיבה אדם לומד 10-12 שעות ביום, ואחר-כך לעיתים הוא לא מוצא פנאי ללמוד שעה ביום... כל אחד יודע שפעמים רבות זאת לא בעיה אמיתית של זמן".

איך מייצרים נורמה טובה לבעלי-בתים שסיימו ללמוד בישיבה? איך נשארים קשורים לתורה?

"הפתרון צריך להיות בשני מישורים: הראשון, שבכל בית כנסת תהיה חבורה של לומדים. חוץ מהשיעורים שפתוחים לכולם, יהיו חבורות של אנשים שקשורים אחד לשני סביב הלימוד. כל פעם מתכנסים, ואחד מבני החבורה ילמד שיעור לאחרים. השני, לקבוע חברותות וליצור בית מדרש פעיל. לקבוע שעות בהן חברותות ממלאות את בית המדרש, וזה יוצר פשוט אוויר אחר. אוויר של תורה.

"ונסיים בסיפור. פעם אחת, בבוקר חג השבועות, הלך ר' שלומק'ה זווילער לכותל. הוא הלך עם המשמש שלו, שהיה מאוד מסור אליו ואדם דגול מאוד בפני עצמו. שמו היה ר' אליהו ראט. ר' שלומק'ה עצר לפתע ואמר: 'ר' אליהו! עכשיו שואלים בשמים - כמו ששואלים בכל חג שבועות - האם אתם מוכנים לקבל את התורה? שואלים את עם ישראל אם הם רוצים לקבל תורה. בוא נענה בשם כל כלל ישראל - אנחנו רוצים לקבל את התורה!'. נאמר גם אנחנו: אנחנו רוצים תורה! הציבור שלנו רוצה להתחזק בתורה, יחד עם כל יראי ה' ויחד עם כל בית ישראל. בחג השבועות אנחנו מברכים איש את רעהו, שנוכה לקבל את התורה מתוך הרגשת זכות גדולה ושמחה נפלאה על המתנה שנפלה בחלקנו. חג שמח!".

פרץ איינהורן

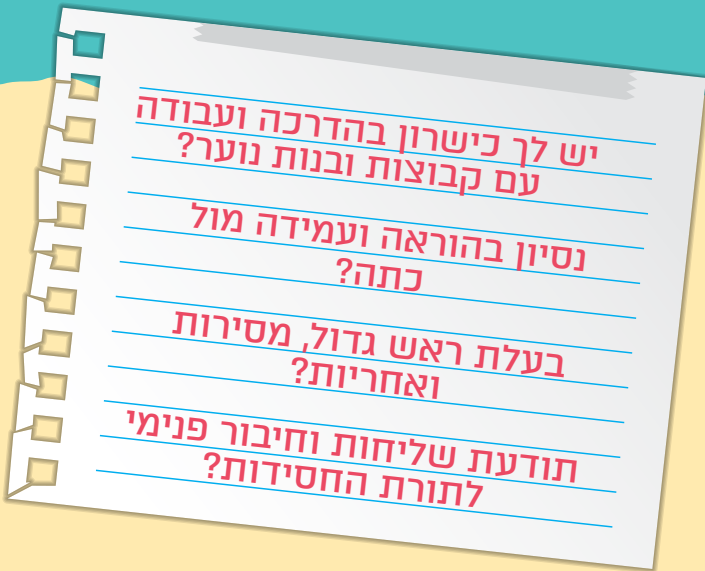
חיילי צה"ל מקבלים תורה!

דרושות מדריכות

לשנה"ל תש"פ

לתכניות מבית

מדרשת מעיינותיך

העברת תכניות בפריסה ארצית

העבודה דורשת ימי הכשרה וליזוי אישי

ניידות (יתרון)

שכר הוגן

בואי להיות חלק מהנבחרת שלנו!

קורות חיים ניתן לשלוח למייל
mk.maynotaich@gmail.com
נא לציין עבור מדריכות להוראה

לכבוד חג מתן תורתנו הקדושה, אני מרגיש חובה לשתף אתכם במה שבחסדי השם יתברך זכינו לחגוג בשבועיים האחרונים עם מאות רבות של חיילי צה"ל: במעמד טקס סוף טירונות במחנה 80 יחד עם כל המפקדים, הרב הצבאי של הבסיס, ראשי ישיבות ורבנים מאיגוד ישיבות ההסדר, מספר הורים ומספר נשים של חיילים נשואים, ואחרונים חביבים - כמאה ושבעים טירונים בני תורה משיבות הסדר, ישיבות גבוהות וחיילים ממכינות קדם צבאיות, חגגנו שבעה סיומי מסכת וחילקנו תעודות הוקרה ושוקולדים לכל המפקדים.

בשריד בית מקדשנו זכינו לחגוג בטקסי ההשבעה של חטיבת כפיר, חטיבת הצנחנים וחטיבת הנח"ל שנים-עשר סיומי מסכתות של כמאתיים חיילים שלמדו ביחד.

ביד לשריון בלטרון זכינו לחגוג בטקסי ההשבעה יחד עם חטיבת גבעתי וחטיבת השריון חמישה סיומי מסכתות עם כמאה וחמישים חיילים.

בחטיבת גולני קיבלו הטירונים על עצמם לסיים ביחד את סדר מועד בגמרא עד טקס הכומתה.

בחולדה, באנדרטת חיילי ההנדסה, היה אירוע מרומם, נפלא ומיוחד במינו: בחסדי השם יתברך, לאחר שזכינו כבר לחגוג מעל אלף ומאתיים סיומי מסכתות עם אלפי חיילים, השמועות הגיעו לחוץ לארץ, יצרנו קשר עם בית ספר בניו יורק - TABC. הרבנים שמלמדים שם שמחו לשתף פעולה וליזום מבצע שבו התלמידים ילמדו עם חיילי ההנדסה הקרבית את מסכת ברכות. חצי מסכת למדו התלמידים וחצי מסכת למדו החיילים. לפני תחילת טקס ההשבעה בחולדה, חיברנו את חיילי ההנדסה יחד עם שלוש מאות תלמידי ביה"ס בניו יורק דרך מסכים גדולים, וחגגנו את סיום המסכת ביחד. רב בית הספר בירך את חיילי ההנדסה ואמר להם: "אתם המשך הצבא של יהושע בן נון! מצד אחד יש לכם את הנשק ומצד שני יש לכם את הגמרא, ואתם לומדים תוך כדי השירות הצבאי". היה מעמד מרגש ומרומם ולאחר לימוד סוף המסכת וקריאת ההדרן, רקדנו ביחד כולם עם החיילים וכל בית הספר רקד בניו-יורק. ברוך השם, מתוך התפעלות ושמחה בהצלחה הזאת כבר יצרנו קשר עם בית ספר בברזיל שכעת לומד את חצי מסכת מכות ובעזרת השם חיילי חטיבת הנח"ל ילמדו את החצי השני של המסכת.

את השבועיים האלו זכינו לסיים בכנס שלישי של זוגות נשואים דתיים בצבא. האירוע היה בשיתוף, עידוד ותמיכת הרבנות הצבאית הראשית - אשרינו מה טוב חלקנו שיש לנו רבנות צבאית חזקה ורבנים בקבע ובמילואים שמוסרים את הנפש לילות וימים. לכנסים הללו מגיעים עשרות גברים ונשים ללמוד תורה כדי לחזק את הזוגיות, ולקבל חיווקים להמשך בניין בית שכולו מסירות נפש 24/7 לטובת כלל ישראל ולמען שמו באהבה.

אסיים בסיפור חזק של אהבת תורה של חייל מסורתי. הסיפור הגיע אלי דרך חבר שמשרת איתו:

במסגרת פרויקט סיומי המסכתות ביקש ממני אחד החיילים שאינו חובש כיפה ללמוד איתי קצת. למדנו את דף ט"ז עמוד ב' בגמרא בברכות. הגמרא מביאה שם תפילות שהיו רגילים האמוראים להתפלל בסיום תפילת שמונה עשרה. כשהגענו לדברי מר בריה דרבינא שהיה מתפלל "אלוקי נצור לשוני מרע ושפתותי מדבר מרמה, ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה, פתח לבי בתורתך ובמצוותיך תרדוף נפשי...". ראיתי שהחייל פשוט מתחיל לבכות. שאלתי אותו: "מה קרה?" והוא ענה לי: "שמע אחי, בחיים שלי לא פתחתי גמרא ולא היה לי מושג מה זה בכלל לימוד תורה, ועכשיו אני מגלה שיש כאן דברים כל כך עמוקים וחשובים שלא זכיתי להיחשף אליהם יותר משמונה עשרה שנה, ואלה תפילות כל כך חשובות וזה פשוט מרגש אותי". רגע, זה לא סוף הסיפור.

החייל הזה ביקש את הגמרא, ובלילה מאוחר, אחרי שחזרנו מפעילות מבצעית, אני רואה אותו יושב על המיטה שלו ומתקדם בגמרא ולומד בשקיקה וענינו מאירות. כשהוא הגיע לדף י"ז עמוד א', רגע לפני שנרדמתי, הוא מקריא לי מהגמרא את מה שהיה מורגל בפיו של אביי: "לעולם יהא אדם ערום ביראה, מענה רך משיב חמה, ומרבה שלום עם אחיו ועם קרוביו ועם כל אדם, ואפילו עם נכרי בשוק, כדי שיהא אהוב למעלה ונחמד למטה, ויהא מקובל על הבריות". והחבר שלי מסיים את דבריו: "אחי, תודה רבה. לילה טוב אחי. תודה רבה לך. אני רוצה בבקשה להמשיך ללמוד איתך".

אשרי עין ראתה זאת. למשמע אוזנינו ישמח ליבנו. אשריהם ישראל! דור של נשמות אדירות וטהורות! שבת שלום וחג שמח!

“אני האמבולנס שלו”

שחר פרידמן

או לעוד נקודה ביהדות. אישיותו פשוט בערה בקרבו לקירוב עם ישראל לתורה ולקדוש ברוך הוא. הוא חי את זה ברמ"ח אבריו.

היו לו גם פעילויות לדתיים?

“היה לו בית מדרש בעתניאל בשם ‘חיבת הארץ’, והוא היה מארגן שם ימי לימוד פעם בחודשיים לבעלי בתים, כל פעם בנושא אחר באמונה. הוא היה מבקש מבעלי הבתים שיקחו להם חופש פעם בחודשיים ויבואו ללמוד תורה, ואם הבוס לא היה מסכים אז הוא באופן אישי היה מתקשר לכל המעסיקים לשכנע אותם. ליום הזה היו מגיעים בעלי בתים מכל האזור, והרב דן גם היה מארגן להם סעודה, מנגן להם בגיטרה ושר.”

בחופשים הוא הכניס לבית המדרש הזה מכשיר להעברת כרטיס נוכחות, וכל ילד שלמד בחופש היה מעביר כרטיס ונכנס ללמוד. אחר כך הרב דן היה מצ'פר את הלומדים במתנות לפי כמות הלימוד.

לצערנו ביישוב יש הרבה יתומים, והרב דן מסר את הנפש לקחת את היתומים וללמוד איתם כל בוקר במשך עשר שנים. הוא אמר, “אין להם אבא, וצריך שמישהו ילמד איתם תורה”. הוא פשוט לקח אחריות על כל הסובב אותו.

עושה רושם שהוא היה אישיות כריזמטית

ובעל כושר דיבור שחוקף את השומעים, לא כך?

“האמת היא שלא. הוא היה מדבר באופן נחמד ופשוט, אך פה בדיוק טמונה גדולתו והבשורה שלו לכל מי שרוצה לעסוק בקירוב: הוא בכלל לא ראה בזה משהו שאמור להפריע לו. הוא פשוט היה מלא באהבת ישראל, ואנשים סיפרו שמה שקירב אותם הייתה נקודת האהבה והדרך ארץ שלו. הוא לא הקסים אותם במהלכים אמוניים גדולים, אלא בנעימות של התורה שקרנה ממנו.

“מישהו ב'שבעה' אמר שבדרך כלל כשצדיק גדול הולך מהעולם דרכו נראית רחוקה לאלו שנשארו בארץ. אך לעומת זאת, הדרגם שאותו הנחיל לנו הרב דן שווה לכל נפש. באופן עקרוני, כל אחד יכול לעשות מה שהוא עשה: לייסד ולהעביר שיעור באיזשהו מקום בכל ערב. ההתמדה היא העיקר, והכוונה לשם שמיים.”

“זהו מפעל תשובה של איש אחד” מסכם הרב זאביק הראל את פועלו האדיר של חמיו, הרב דן מרצבך זצ"ל מעתניאל, שנהרג לפני מספר שנים מירי כוחות צה"ל. “זכיתי לחיות לידו וגם אני מתעסק הרבה בקירוב, אך רק היום אני קולט שבעצם לא הבנו עד כמה הוא פעל לתשובה ממשיית בעם ישראל. יש לנו לאן לשאוף.”

לפני כשלושים שנה הרב דן מרצבך קיבל על עצמו לנסוע ליישובים שונים של אנשים שאינם שומרי מצוות באזור הר חברון ובאר שבע, ולייסד שם שיעורי תורה. בהתחלה הוא פשוט הגיע ליישוב, פגש אדם אחד והציע לו ללמוד יחד חברותא. לאט לאט הצטרפו עוד אנשים והלימוד הפך לשיעור תורה. זה היה הרבה לפני שהתחיל העיסוק הרחב יותר בנושא בציונות הדתית.

הרב דן שמר באדיקות על הקביעות של הלימוד במשך כל השנים ללא הפסקה, למעט מקרים מאוד חריגים. גם בתקופות הקשות של האינתיפאדה, כשהיה מסוכן מאוד לנסוע בלילה בצירים הללו, הרב דן בכל זאת היה נוסע הלך לשיעור. אבל לגבי 'חזור' - הוא פסק שזה כבר דין אחר, או אז היה נשאר לישון שם ברכבו.

כשהיה שלג ואנשים שאלו אותו אם לבטל את השיעור, הוא ענה: “חתיכת קרח תעצור שיעור תורה?”

פעם אחת הוא היה צריך לנסוע להעביר שיעור באיזה מקום מרוחק, וחבר שאל אותו: “כמה אנשים מחכים לך שם?”. הרב דן ענה: “אחד”. - “מה, לנסוע רחוק כל כך רק בשביל בן אדם אחד?” הרב דן צחק ואמר: “גם אמבולנס לא מחכה שיהיו עשרה אנשים, אלא נוסע בשביל חולה אחד בלבד. אז אני לא אסע בשביל יהודי אחד שרחוק מתורה? אני האמבולנס שלו.”

מה לדעתך גרם לרב דן לעסוק כלי-כך באינטנסיביות בקירוב רחוקים?

“הרב דן היה אוהב ה' בלב ובנפש. כשעתניאל היה יישוב חדש עם ארבע משפחות בלבד, הוא היה יוצא לטייל עם גיטרה ושר לה' ברחובות. הייתה לו אהבת ה' אדירה. וכמו שכתב הרמב"ם, כשאדם אוהב מישהו אז יש לו רצון לספר עליו לכל מי שלא מכיר אותו. לכן זה כל כך בער בו, ובכל פעם שהוא פגש יהודי שלא מכיר את התורה והמצוות, הוא היה ממש משתדל לקרב אותו לעוד מצווה

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? ראש יהודי זאת התשובה! 03-5255355 ry@neto.net.il

ראש יהודי
אופטימי • אמוני • אמיתי

דרושה משפחה צעירה, מלאה אהבת ישראל ואש קודש למגורים בת"א ועיסוק בשבתות וערבים בקירוב סיוע בשכר דירה

זוג צעיר? מחפשים שליחות בת"א?

קו"ח לשלוח ל: ry@neto.net.il • טל: 052-8109366 רחלי

הקואליקס של ראש יהודי! מארז ספרים "הגיע הזמן" במבצע!

8 ספרים רק ב-389

כולל משלוח עד פתח הבית!

www.roshy.org | 052-5665005 | 02-6791122 לפרטים: ראש יהודי' לפרטים: 02-6791122 | 052-5665005

התנועות
התנועות

הרב חיים שלום דייטש

הפרופסור הגוסס

מדוע פרסם עורך העיתון החב"דניק את מאמריו נוטפי הארס של בכיר הלח"י? < במענה למכתב כעוס שאל הרבי את הפרופסור שאלה שולית, ופגע לו בפנימיות הלב > ואיך יכול להיות שדווקא כשחתמנו על חוזה שאיננו יכולים לעמוד בו, קיבלנו אות הצטיינות?

לעשות את רצונו.

הקשר שלי עם הקדוש ברוך הוא הוא ב'עצם', בשורש של הנשמה. מתגלה כאן משהו מאוד עמוק על המהות שלי, ולכן זה נקרא רז שרק המלאכים מכירים. אם אתה קשור - אתה עושה. כך הנשמה חווה את מציאות החיים. אלא שמה אפשר לעשות ויש לנו גם שכל ששואל כל הזמן שאלות מבלבלות, ונפש בהמית שדורשת את מה ששייך לה. ובכל זאת, זה הסוד שיש בכל יהודי, שבעצם כל תכלית הבריאה שלו היא להיות בקשר עם הקדוש ברוך הוא. כשהוא לא נמצא עם ה', זו סטייה מהמציאות.

לפי זה, הכרות "נעשה ונשמע" איננה רק הכרזה של מסירות וקבלת עול, אלא הכרזה שהיא למעלה מיכולתנו כבני אדם! אנחנו מכריזים שבטוח נעשה, למרות שלפי טבע העולם - אנחנו לא יכולים לדעת שכך אכן יקרה. ומניין לנו הוודאות? מעצם הנשמה.

בשנים האחרונות אני פוגש לא מעט אנשים שירדו מהדרך. שמתו לב אצלם לדבר אחד משותף: כולם עצובים. בהתחלה, היצר הרע מפתה אותם שזה טעים וטוב וכיף ושמת, אבל אחרי כמה זמן הבחור מבין שזה היה בסך הכל פיתוי שקרי, והוא נכנס לעצבות. עד עכשיו הוא היה מחובר לנשמה שלו, שגם אם היא לא פעלה לגמרי בגילוי, בכל זאת דיברו עליה, התפללו איתה, עשו איתה מצוות. אבל ברגע שהוא יוצא החוצה אין לו כבר הזדמנות להרגיש את הנשמה. לצערי, אחרי כמה זמן הבחור המסכן מתחיל לעשות כל מיני דברים כדי להשכיח מעצמו את העצבות, ולפעמים אפילו מתחיל לקחת חומרים שירוממו את מצב הרוח, ה' ירחם. ואז הוא נופל באמת, וזה דבר בודק ומנוסה.

למה זה קורה? מכיוון שהיהודי קשור ב'עצם' שלו עם הקדוש ברוך הוא, הוא לא יכול להמשיך לחיות בשלווה כשהוא רחוק ממנו. היצר הרע מפתה אותו לרגע, אבל הוא צריך כל הזמן להשכיח ממנו את העובדה שהוא רחוק, וזה קשה.

ההכנה למתן תורה היא "נעשה ונשמע" - גילוי העצמות של היהודי וההכנה שהוא קשור לקדוש ברוך הוא לא פחות משהוא קשור לעצמו...

בגמרא מסופר על חכם אחד שחלה מאוד והיה תלוי בין שמיים וארץ. הוא ראה את מה שקורה בעולם הבא, ואחרי שחזר לחיים סיפר ששם הכל הפוך, "עולם הפוך ראיתי". אחד הדברים ששמע שאומרים שם הוא "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו". יש לכך כל מיני הסברים, אבל בעל התניא אומר שהדגש הוא על המילים "שבא לכאן", יהודי קודם כל מגיע

אין ספק, הלב של ההכנה למתן התורה הוא קריאת "נעשה ונשמע!". הפירוש הפשוט של הקריאה הזאת הוא שיהודי לא צריך לשאול שאלות. אם אומרים לי - אני עושה, מקבל עול בלי להיות מיותרות. אבל המהרה"ל הסביר שיש בפסוק הזה עניין הרבה יותר גדול, שלא סותר את הפשט אלא מוסיף לו עומק.

הגמרא אומרת שבשעה שהקדימו ישראל נעשה ונשמע, באו שישים ריבוא מלאכי השרת וקשרו לכל אחד ואחד מישראל שני כתרים: אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע. באותו זמן יצאה בת קול ואמרה: "מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשים בו?"

מדוע המלאכים כל כך התלהבו? מה הרוז הגדול בכך שבני ישראל אמרו "נעשה ונשמע"?

כל אחד מאיתנו מרגיש שיש לו בחירה חופשית. הרמב"ם כותב שזה אחד מעיקרי האמונה, אבל המהרה"ל מדייק שאף על פי שלאדם יש בחירה חופשית לגמרי, זה נכון רק לגבי הרצון. אתה יכול להחליט אם אתה בעד או נגד, אם לרצות או לא לרצות. אבל מה יקרה בפועל, רק ה' מחליט. ה"נשמע" הוא בידך, אבל ה"נעשה" הוא לא בידיים שלך. לכן אומרים שהשליטה היחידה שיש לאדם היא איפה הרצון שלו, "הכל בידי שמיים חוץ מיראת שמיים". הכל בידי שמיים חוץ מהרצון שלך אם לקבל על עצמך עול מלכות שמיים.

בדרך כלל, לפני שאדם פועל הוא מתלבט "טוב לי או לא טוב לי, כדאי או לא?" ולפי המסקנה הוא עושה או נמנע מעשייה. אצל אומות העולם, כך זה עובד גם במצוות ומעשים טובים. רק אחרי שהם מבינים איזה טוב ייצא להם מזה, הם עושים. אבל אצל יהודי לא קיימת כל הבחירה הזו. יהודי שייך לקדוש ברוך הוא מצד עצמו, ולכן בכל מה שקשור לתורה ומצוות, הוא לא זקוק להקדמות, למחשבות ולבירורים אם זה טוב או לא טוב. אם זה בא מהקדוש ברוך הוא - אני בפנים, בלי הקדמות והסברים ארוכים. כשרוצים לבקש טובה ממישהו - אם הוא שואל הרבה שאלות, הסיכוי שהוא באמת יעשה מה שביקשתי ממנו איננו גדול. אבל אם הוא לא שואל אלא מיד אומר 'בסדר', סימן שהוא מחובר והוא יעשה את זה.

המלאכים, כידוע, נבראו כדי למלא את שליחות בוראם. מלאך הוא שליח, לכן הוא מתמקד בעשייה, זה מה שהוא. עם ישראל דומים יותר למלאכים מכיוון שגם אנחנו נבראו כדי לקיים את רצון ה' בעולם. המשנה אומרת "אני לא נבראתי אלא לשמש את קוניי", כל המציאות של יהודי זה כדי

שאסור לעשן ביום כיפור? והיהודי ענה, "כן". הריס רבי לוי יצחק את עיניו לשמים ואמר: "ריבונו של עולם, איזה יהודי יקר, אפילו לשקר הוא לא מוכן". הרבי ענה לו: "ההבדל הוא שר' לוי יצחק דיבר על יהודי אחר, ואילו אתה מדבר על עצמך". המשפט הזה נגע בו. הרבי המשיך ואמר לו, "כיוון שיש לך כישרון, אתה צריך להמשיך לכתוב. יש לך טור ואתה לא יכול להשאיר אותו ריק". כך הסתיימה השיחה.

אחרי כמה שנים ילין-מור חלה במחלה הידועה. הוא שלח לרב ג'ייקובסון שתי מעטפות עם כתבות וביקש לפתוח אותן רק אחרי פטירתו, ולפרסם אותן בעיתון. בכתבות הוא סיפר את סיפור חייו והרחיב הרבה על המפגש שלו עם הרבי. והוא כתב: "עכשיו, כשמוליכים אותי לבית דין של מעלה, אני רוצה שהרבי יהיה עבורי מליץ יושר. הוא ידע מי אני! הוא אמר לי להמשיך לכתוב ולמלא את הטור שלי במילים, לא להשאיר אותו ריק. ואני עשיתי כדבריו...". והוא מסיים בתיאור החוויה החזקה שלו בראש השנה אצל הרבי, שממנה יצא עם המון תקווה. אפשר לומר שזה סוג של חזרה בתשובה... וזה הסוד של חג השבועות, של "נעשה ונשמע" - תדע מי אתה!

לכאן, להיות עם ה', ורק אז מסתכלים מה הוא הביא איתו ביד. אחרת, התורה שהוא למד יכולה כביכול להישאר למטה, בעולם הזה. ההכרזה בשמיים היא - 'אתה רוצה ללמוד את התורה שלי? קודם כל תבוא אלי, תתקרב אלי, תגלה את הקרבה הטבעית של הקשר שלך איתי, ואז תהיה מאושר'.

שמעתי לאחרונה סיפור על פרופסור אחד שגר בארץ, שבא מבית חרדי ועבר את מוראות השואה. לאחר המלחמה הוא החליט לפרוק עול לגמרי, הוא לא רק התרחק אלא נעשה 'אנטי' גמור, ממש שונא כל מה שקשור ליהדות. בגיל שמונים הוא כתב מכתב לרבי מלובביץ' עם טענות מאוד חזקות על הקדוש ברוך הוא, על אמונה ועל כל המאמינים. "מילא, על החרדים אני לא כועס כי הם לא למדו ולא יודעים שום דבר. אבל אתה, איש מלומד וחכם, איך אתה יכול להיות כזה פנאט? אני כועס עליך!" למטה הוא חתם את השם שלו ושלח.

לפני שהוא נפטר, הוא סיפר זאת לחבר שלו, גם הוא פרופסור, ואמר לו: "דע לך שקיבלתי מכתב תשובה מהרבי, אבל החבאתי אותו. אם תרצה תקרא אותו בעצמך". ומה הרבי כתב לו? "תודה לך על שאתה משתף אותי בכל המחשבות שיש לך. אם אינני טועה, שם המשפחה שחתמת למטה, במקור הם מהעיר סיגט ברומניה, נכון? וזכורני שיש שם שתי משפחות בשם זה: אחת חסידית ואחת ליטאית. לאיזו מהן אתה משתייך?" והרבי חתם למטה.

אותו פרופסור גוסס סיפר שכשהוא קיבל את המכתב, הוא פרץ בבכי. "אתה יודע מה הרבי עשה לי? הוא שמע את כל מה שטענת, אמר לי תודה, ובסוף אמר: עם כל הטענות שלך, אתה יודע מי אתה? היהודי, היית יהודי ותישאר יהודי. השאלה היא רק לאיזו משפחה אתה שייך...". זה עורר בו הרהור תשובה עמוק, תפס לו את הנקודה היהודית.

נתן ילין-מור היה ממפקדי הלח"י וציוני קנאי. אבל אחרי שקמה המדינה הוא התאכזב, הפך את עורו ונעשה שונא למדינה ולכל מה שמריח מיהדות. הוא היה עיתונאי וכתב באידיש מאמרים מאוד נוקבים וקשים נגד היהדות. יום אחד פנה אליו הרב ג'ייקובסון, חסיד חב"ד שהיה העורך הראשי של עיתון אידי בארה"ב בשם 'אלגמיינר זיורנל', בבקשה שיצטרף לכתבים בעיתון. ילין-מור אמר לו: "אתה יודע שאני כותב לא בדיוק בסגנון שלך...". והרב ג'ייקובסון אמר, "אני יודע, אבל זה טוב לעיתון שלנו שתכתוב בו". והוא כתב - מאמרים מצוינים אבל גם דברים ארסיים וקשים, והעיתון פרסם הכל.

בשנת תשל"ז הוא ביקר בניו-יורק. הרב ג'ייקובסון הזמין אותו לסעודת ראש השנה, ואחר כך הם הלכו להתוועדות אצל הרבי. הרבי חילק "כוס של ברכה", וכשהציגו אותו לרבי, הרבי אמר בהפתעה: "זה אתה?! אני מעריך אותך, אתה לא מפתח מאף אחד. אבל מה עם היראת שמיים שלך?". ילין-מור ענה לו במעשה על רבי לוי יצחק מברדיטשוב, שיום אחד פגש יהודי מעשן ביום כיפור. רבי לוי יצחק שאל אותו, "אתה יודע שהיום יום כיפור?" והיהודי ענה, "כן". "אתה יודע

הבעל שם טוב

האדמו"ר

מיליז'ענסק

רבי אהרן מקרליץ

בעל רבי שמחה הנתיבות בונים שלום מפשיסטה

אברהם המלאך

חזקו רבי

הבעש"ט בירושלים

תואר שני M.Ed. בנתיב חסידות

בתוכניות חינוך יהודי והוראת מחשבת ישראל במכללה האקדמית הרצוג

- מגוון קורסים מעמיקים בחסידות
- סיורים במחוזות החסידות בארץ ישראל
- מפגש עם מיטב המרצים בתחום
- מסע לערש החסידות במז'בוז', ברסלב, אומן, ברדיטשוב ועוד
- המסע יתקיים בתחילת קיץ תשפ"א

אפשרות ללימודי ערב

מספר המקומות מוגבל

הלימודים במקמפוס ירושלים

הרצוג. לדעת. לחונך.

לפרטים: 02-9937337 או פנו בדוא"ל: rishum@herzog.ac.il

